

SMÅFISKER'N

NR 2/2021 • ÅRGANG 37

Beslag uten effekt?

Side 2-3

**Vi satser på
landsmøte!**

Side 3 og 7

**Nå resikuleres
det båter i
Kambosundet**

side 12-13

Oppdrettspionerene

Side 18-19

Pukkellaks

Side 35-37

Uavhengig organ for Norges
Fritids og Småfiskerforbund

REDAKTØR:

Lars Kongsvik
Sagstadvei 11, 5243 Fana
959 78 566
kongsviklars@gmail.com

REDAKSJONSKOMITE:

Regionslederne

FORBUNDSFORMANN:

Tom Sollie
Ringshaugvn 18, 3154 Tolvsrød
975 95 098
tom.sollie@combitel.no
tom.sollie@outlook.com

REGIONSLEDERE I NFSF:

ØST: Tom Thøversen,
Natholmen 17, 3233 Sandefjord.
911 76 921
tom.thoversen@hotmail.com

SØR: Kenneth Selås,
Orreveien 8, 4846 Arendal.
919 11 112
kenneth.selaas@gmail.com

VEST: Lars Kongsvik
Sagstadvei 11, 5243 Fana
959 78 566
kongsviklars@gmail.com

NORDVEST: Harald Klausen
Skytternv. 8B, 6514 Kristiansund N.
71 67 59 161 - 926 86 728
harklaus@online.no

NORD: Bjørn Sturla Horn
Lillevollveien 18, 8370 Leknes
975 40 012
bjorn.sturla.horn@lofotkraft.no

ANNONSER: Tegnes gjennom
forbundsformann eller redaktør.

Priser:

1/1 side: 2800 kr
1/2 side: 1600 kr
1/4 side: 1000 kr
1/8 side: 600 kr

Redaksjonskomiteen oppfordrer
alle lokallag til å bidra med stoff
til kommende utgaver.

FORSIDEBILDET:

Fyret og tåkeklokka på Torgersøya.
Foto: Karl Reite

Opplag: 2500

Antall utgivelser pr. år: 2

Førtrykk: Jan Hanchen Michelsen
dragefjellet.no

Trykk: Kroonpress AS

Produsert i samarbeid med
Norsk Maritimt Forlag

Kopiering av innhold er ikke tillatt
uten samtykke fra utgiver.

Beslag av reds tilsynelatende

FORVALTNING: Fiskeri-
direktoratets sjøtjeneste
gjennomfører hver år mer
enn 130 turer på havet for
å kontrollere at regelverket
for fiske og fangst over-
holdes. De har selv båtene
«Rind» og «Eir», men leier
også inn vanlige fiskefartøy
ved behov.

TEKST: Lars Kongsvik

Hvordan planlegges kontrollene?
Sesongene i fiskeriene styrer
selsvagt mye av innsatsen i kontroll-
virksomheten. Andre ganger kan det
være pålegg fra departementet som
gir prioriteringene.

Fiskeridirektoratet har også en
risikovurdering sammen med Hav-
forskningsinstituttet for å kunne mål-
rette kontroller slik at en holder opp-
syn med viktige deler av fiskeriaktivi-
teten. Sist men ikke minst må det nevnes
at der kommer inn tips fra publikum
om mulige ulovligheter. Erfaringen
tilsier at det svært ofte er hold i tipsene.
Folk ser seg lei på at enkelte brukere
av sjøen stadig bryter regelverket og
vil ha slutt på det.

1000 teiner beslaglagt

I teinefisket etter krabbe, hummer og
sjøkreps er det fram mot slutten av
oktober beslaglagt mer enn 1000 tei-
ner. Selv om kysten er lang, så må det
være lov å si at dette ikke er pene tall.
Seksjonssjef Rolf Harald Jensen i
Sjøtjenesten er bekymret over situa-
sjonen. Han sier til Fiskeribladet at han
dessverre ikke ser effekten av at de følger
med og kontrollerer. En del teiner sel-
ges til svært lave priser, så billig som
50kr. i noen tilfeller. Da kan det hende
at brukerne gambler på at de ikke blir
tatt og ser på tapet av billig redskap som
en akseptabel kalkulert risiko.

STORE MENGDER: Beslaglagte redskaper fra en

Salgsstedene bør ta ansvar

Det er selsvagt den enkelte fisker sin
plikt å sette seg inn i regelverket. Like-
vel kunne det være på sin plass om ut-
salgssteder var mer aktive med å infor-
mere om regelverket som gjelder for
bruk av det enkelte redskapet, samt de
generelle reglene om merking av
redskap. Dette kunne gi en positiv og
holdningsskapende effekt i forhold til
bedre overholdelse av regelverket.

Småfisker'n ønsker lovlig fiske

Det er ingen tvil om at Småfisker'n
ønsker at også dette fisket skal foregå i
lovlige former. Bærekraftig høsting av
bestander er avhengig av at regelverket
følges og at reguleringene som innføres
er tilpasset den enkelte bestand sin stør-
relse og evne til å reproducere seg.

Vi vet alle at hummer er et godt ek-
sempel på en bestand som utsettes for
ulovlig beskatning. Det settes teiner for
ulovlig fangst både i fredningstiden og i
fisketiden. Slikt fiske er kun egnet til en

FOTO: NORSK SJØMTRÅD

kaper har ingen effekt

samordnet kontrollaksjon på Vestlandet.

FOTO: FISKERIDIREKTORATET

ytterligere nedfisking av bestanden. Dette rammer brukerne av kysten ved at det blir strengere reguleringer og evt. stans i fisket i

kortere eller lengre perioder. Oppfordringen må derfor være at alle gjør sitt beste for å følge gjeldende regelverk. ■

SPØKELSESGARN: Inspektør Knut Rekdalsbakken i Fiskeridirektoratet kontrollerer et garn som har stått for lenge. FOTO: FISKERIDIREKTORATET

Ovnsbakt breiflabb

Breiflabb kan du marinere og steke i stekeovnen. Dette er en rett som er enkelt å tilberede når du skal invitere venner på besøk.

- Porsjoner: 4
- Vanskelighetsgrad: Middels
- Varighet: 40-60 min

Ingredienser

- 800 g breiflabbfilet
- 1 stk squash, grønn
- 5 stk sjampinjong
- 1 stk paprika, rød

Marinade

- 2 fedd hvitløk
- 1 ts estragon
- 1 ss gressløk, frisk
- 0,5 dl krusersille, frisk
- 1 stk sitron
- 1 dl olivenolje
- 1 ts salt
- 0.5 ts pepper

Potetmos

- 500 g potet, melet type
- 2 ss smør
- 2 dl melk
- salt og pepper

Fremgangsmåte:

Sett stekeovnen på 200 °C. Skjær fisken i serveringsstykker. Finhakk hvitløk, estragon, gressløk og persille, og press saften av sitron. Rør sammen ingrediensene til marinaden, og la fisken ligge i marinaden i ca. 30 minutter. Skjær squash, sjampinjong og paprika i biter, og legg dem i en smurt ildfast form. Legg den marinerte fisken over og fordel marinaden over grønnsakene og fisken. Stek formen i stekeovnen i ca. 20 minutter.

Potetmos: Skrell potet, skjær i terninger, og kok møre i usaltet vann. Mos potetene, og rør inn smør og melk til passe konsistens. Smak til med salt og pepper. Server ovnsbakt breiflabb med potetmos. Pynt gjerne med litt gressløk drysset over.

Oppskriften er hentet fra godfisk.no

LEDER: Hummerfisket er nå over for min del selv om det er noen dager igjen før fisket avsluttes for i år. For mange har fisket vært veldig godt og det ble ikke så verst for meg heller til slutt.

■ Flott med nye regler for merking av teiner

Det var mye tyveri fra teinene mine den første uken. Må jo si at jeg blir litt lei når jeg finner teinene åpnet. Til stadighet er det også andre fiskere som setter redskapen helt opptil mine. Synd for da er det ikke alltid jeg får dradd teinene. Jammen godt at det er laget en brosjyre som omhandler nettopp dette. Denne kan du lese mer av bak i dette bladet. Selv savner jeg to teiner og de er meldt inn på fritidsfiske appen, det er viktig. Om tauet til blåsa er kjørt av så vil det fra nyttår være enklere å finne eieren for nå må alle merke teinene også og ikke bare blåsa.

■ Hvilken framtid har Oslofjorden?

Lysfisket er i gang igjen her i Oslofjorden. Det er merkelig at ikke myndighetene setter en stopper eller begrenser dette fisket i en utarmet og snart død fjord i forhold til fisk. Ikke bare torsken er borte. Flyndre, kolje og andre fiskeslag er nå er saga blott, trolig som følge av at fjorden er i økologisk ubalanse. Silda får ikke gytt for nordsjøsilda blir fisket opp før den kommer så langt. Dermed blir det ikke noe silderogn i buktene, og flyndra som er igjen får ikke i seg den næringsrike rogn.

Båtoppbyggere på Kambo. Fra venstre: Carl, Egil og Ketil - pluss Per Livar fra Småfisker'n.

Årsakene til kollapsen er selvfølgelig mange og sammensatte, men et sted må man starte. Fokuset nå for tiden er på problemet med avrenning fra jordene! Er dette et uttrykk for at myndighetene er helt handlingslammet?

■ Hvilken framtid har Oslofjorden?

En positiv ting som har skjedd er det likevel verd å nevne: I Kambosundet er et stort anlegg for trygg resirkulering av utrangerte båter kommet i drift. Les mer om dette her i bladet.

■ Kryss fingrene for landsmøtet i Arendal

Forhåpentlig så blir det landsmøte i april, men jeg blir ikke overrasket om det blir en ny nedstengning selv om vi er vaksinerte for nå dukker det opp nye varianter av viruset. Vi får krysse fingrene og håpe at vi får det til.

■ Vi trenger nye medlemmer!

Etter hvert som jeg mottar redigerte medlemslister fra lokalforeningene er

det skremmende å se hvor mange som faller ut. Vi varslet at listene skulle kun være oppdatert i forhold til adresse slik at de som eventuelt har glemt å betale lettere føler at de fortsatt er med når kontingenten sendes ut på nyåret.

Medlemsbladet er den utvilsomt den beste kommunikasjonen vi har med deg som medlem. Har du glemt å betale så får du likevel dette bladet. Vi setter utrolig pris på deg som er med og ivaretar fritidsfiskerens interesser!

Så må du være frimodig med å få med nye i lokallaget ditt. Det er tid for å dra med neste generasjon. Svært mange benytter muligheten til å hente noe fra det spiskammeret som havet er. Da burde en også være med i den eneste interesseorganisasjonen for fritidsfiskere i sjøen her i Norge!

*Vi i sentralstyret i NFSF vil ønske deg en riktig god jul og et godt nytt år!
Hilsen Tom Sollie, fungerende leder*

..... 1913
100
..... 2013

Mer enn 100 år i kystfolkets
TJENESTE

NOGVA NANNI > 2021 kampanje

> **N3.20 - 21 HK**

KAMPANJEPRIS **74.250,-**

> **N3.30 - 29 HK**

KAMPANJEPRIS **91.000,-**

> **N4.38 - 37,5 HK**

KAMPANJEPRIS **109.375,-**

> **N4.50 - 50 HK**

KAMPANJEPRIS **124.375,-**

> **N4.65 - 59 HK**

KAMPANJEPRIS **133.625,-**

> **N4.80 - 79 HK**

KAMPANJEPRIS **163.625,-**

> **N4.115 - 115 HK**

KAMPANJEPRIS **191.125,-**

> **N4.140 - 135 HK**

KAMPANJEPRIS **196.125,-**

> **T4.205 - 200 HK**

KAMPANJEPRIS **267.375,-**

> **T4.270 - 265 HK**

KAMPANJEPRIS **292.375,-**

> **6.420 TDI - 320 HK**

KAMPANJEPRIS **296.125,-**

Alle motorer fra og med N4.38 leveres med sluregear. Alle priser forstås EX. WORKS Sjøvik inkl. moms.

NOGVA MOTORFABRIKK AS
NO-6280 SØVIK

T +47 70 20 84 00
F +47 70 20 84 10

E-POST firmapost@nogva.no
> nogva.no

NOGVA

Tore (89) reddet et tjuetalls hummerbarn fra spøkelsesteiner!

FOLK: Tore Austad har vært med i Tønsbergforeningen i mange år og han elsker å være på sjøen med sin NB 750.

TEKST OG FOTO: Tom Sollie

— **N**å kan du komme og se, sa Tore da han ringte meg en søndag. Han hadde fått med seg en krepseleik på hummerteina på 20 meters dyp. Denne lenken hadde tydeligvis ligget lenge siden teiner og tau var dekket med masse skjell og rur. Inni teinene var det mengder av småkrabber og små hummer.

Dessverre var jeg ikke hjemme så jeg måtte utsette besøket til dagen derpå. Da treffer jeg Tore på båthavna hvor han forteller om det han opplevde.

— Jeg har aldri sett på makan, utbryter Tore.

— **Var det mange hummer da, var det som mange som ti?**

— Å nei, det var mange fler enn det!

— **Var det så mange som tjue da?**

— Å jada, godt å væl, sier Tore.

Vi diskuterte litt fram og tilbake om hvorfor krepseteinene lå på så grunt vann og vi konkluderte med at det må ha vært er tråler som har dradd de med seg når tråleren har trukket opp trålen ettersom de fleste av teinene var skjeve og bar preg av dette ...

Vi takker Tore for en kjempeinnsats for bidraget mot «spøkelsesteinefisket». ■

FANGSTMANN: Tore Austad med båt og rullator! Tore fant en mengde hummerbarn fra spøkelsesteine.

Landsmøte i Arendal 2022:

– Vi håper veldig sterkt at det går denne gangen!

FORENINGSLIV: Som du kanskje husker ble landsmøtet som var tillyst våren 2020 avlyst grunnet koronaepidemoen. Dermed har det meste av foreningsarbeidet vært på et minimumsnivå de siste to årene.

TEKST: Tom Sollie
FOTO: Jarle Kvam

Nå håper vi at ting etter hvert kommer på skinner igjen. Vi satser på landsmøte til våren.

Landsmøtet 2022 i Norges Fritids og Småfiskerforbund avholdes fredag 22. april til søndag 24. april. Det er Småfisker'n Arendal som har påtatt seg å være vertskap for dette landsmøtet.

Foreløpig program

Landsmøtelokalene blir Thon Hotell Arendal. Dette er et nyoppusset og moderne hotell, med komfortable rom og meget gode konferansefasiliteter. Hotellet ligger sentralt i Arendal: thonhotels.no/hoteller/norge/arendal

Fredag 22. april er det oppmøte med en liten fellessamling. Lørdag 23. april blir det en aktivitetsdag. Selve landsmøtet holdes på søndag 24. april.

Vi må ta forbehold for situasjonen vi fortsatt er i men regner med at møtet går som planlagt, også med de begrensninger som kan pålegges. Invitasjon med fastsatt program og påmelding skjema blir tilsendt lokallaga i god tid. ■

Blant sakene som skal behandles er valg av ny forbundsleder. Som kjent ønsket veteranen Tom Sollie å takke av etter lang og tro tjeneste, og han frasa seg gjenvalg fra 2020. Men Tom har i de nesten to årene som har gått siden det avlyste landsmøtet trofast stått i vervet, noe vi er svært takknemlige for. Red.

Den perfekte tur og fiskebåt!

Ulviken Motorsenter AS

Ulvikveien 29
3150 Tolvsrød
Telefon 33 32 53 54
post@ulvikenmotor.no
www.ulvikenmotor.no

Det koker om kokfisken

MENINGER: Fiskeridirektoratet vil som kjent iverksette prosesser for å rydde opp i praksis rundt bruk av såkalt heimfarfisk eller kokfisk.

TEKST: Lars Kongsvik

Målet er å sikre at all fisk som fiskes i ervervssammenheng faktisk føres i ressursregnskapet og kvoteavregnes. Bakgrunnen for at Fiskeridirektoratet foreslår en slik prosess er blant annet anbefalinger fra fiskerikontrollutvalget, som i NOU 2019: 21 (s. 180) uttalte følgende:

«Utvalget mener prinsipielt at all fangst tatt i et kommersielt fiske skal kvoteavregnes og registreres i ressursregnskapet, og at eventuell heimfarfisk må registreres særskilt på seddel for kvoteavregning. Det vil åpne for at fisker fremdeles kan beholde heimfarfisk til eget konsum uten at denne delen av fangsten omsettes, samtidig som heimfarfisken også framgår av ressursregnskapet».

Utvalget fulgte opp dette med å anbefale at det iverksettes et krav om at heimfarfisk skal registreres på seddel.

Vi støtter utvalgets vurderinger

Direktoratet støtter utvalgets vurdering og viser til at det i økende grad registreres at kvantum som blir avsatt til heimfarfisk om bord og ved landing i enkelte tilfeller er betydelig, og langt overstiger hva som naturlig konsumeres i en husholdning. Oppfølging av forslaget er tatt inn i direktoratets handlingsplan for utvikling av fiskerikontrollen.

–Kvantumet er i noen tilfeller så store at det gir mistanke om at hensikten er å selge utenom lovlige omsetningskanaler, eller å dele ut fisk utover egen husholdning. En slik eskalerende praksis gir også utfordringer ved håndhevelse av kravene til seddelføring. Når vi foreslår en slik prosess er det derfor ikke den enkelte fisk som spises om bord vi ønsker å treffe. Vi mener rett og slett at all fisk som landes må registreres på en seddel. Til selve prosessen legger vi opp til at næringen orienteres om foreslått praksisendring og at næringen gis mulighet

til å uttale seg før endelig beslutning om ny praksis og håndhevelse.

Det er Thord Monsen, leder av kontrollseksjonen i Fiskeridirektoratet som uttaler seg på vegne av direktoratet.

Hva mener Småfisker'n?

Småfisker'n synes det er interessant at problemstillingen kommer opp. Vi mener det skal være stor romslighet for at de som har arbeid i fiskeriene skal ha anledning til å ta med seg kokfisk hjem og dermed kunne høste av havets ressurser til det behovet en har i heim og familie. Samtidig ser vi jo likheter med påstander om at fritidsfiskere fisker og selger svart. Begge deler er selvsagt forkastelig.

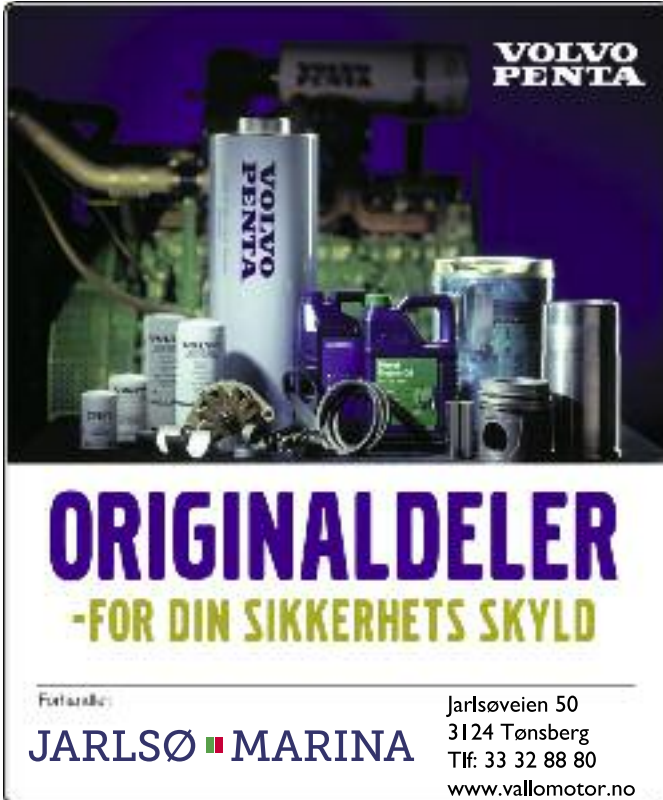
Så vet vi at i kvoteregnskapet er det satt av 7000 tonn torsk til rekreasjons- og ungdomsfiske, dette selv om kvoten aldri blir registrert oppfisket (for 2020 ble bare 2282 tonn registrert som faktisk fisket og levert). En har altså lagt inn et estimat på 4000 – 5000 tonn torsk som hvert år blir fisket til eget bruk. Da er det vel rimelig om også yrkesfiskerne sitt uttak av fisk til eget bruk blir registrert i det store kvoteregnskapet. ■

VI STØTTER NORGES FRITIDS- OG SMÅFISKERFORBUND

WÄRNER'S BÅTBU

- Båtbutikken med det meste for de fleste!

Skiringssalsveien 9, 3211 Sandefjord - Tempokrysset.
GPS koordinater: N 59° 08.191 E 010° 12.823
Tlf: 33 45 97 11 mail: firmapost@wamersbaatbu.no

ORIGINALDELER
-FOR DIN SIKKERHETS SKYLD

Forhandler:
JARLSØ MARINA

Jarlsøveien 50
3124 Tønsberg
Tlf: 33 32 88 80
www.vallomotor.no

Sjelden gjest i garnet

FOLK: Da Mons Fjeldstad var på fisketur med guttene fikk de noe helt spesielt i garnet: En hvitflekke glattthai.

TEKST: Liv Eva Kirkesæther

Det er ikke første gang de unge folkeforskerne bidrar med spennende funn. Før sommeren hadde nemlig fem år gamle Sverre Fjeldstad funnet blekksprutskjell, og sverget på å bli forsker når han blir stor. Nå har Sverre og broren Ole Einar funnet noe virkelig spesielt. På fisketur med pappa Mons fikk de nemlig en sjelden hai i garnet.

Få registreringer

De skrev følgende til forskerne på nettstedet dugnadforhavet.no:

Meg og guttene fikk denne i garnet 29.08.2021 ved Tjeldstø i Øygarden. Trodde det var en pigghå først, men den manglet piggene, i tillegg til at den hadde hvite prikker. Litt googling viste at denne sjelden registreres i Norge, under 10 registreringer siden 1887.

Forsker Claudia Junge bekrefter at funnet er spesielt. En isfisker i Rogaland

fikk et eksemplar av den samme arten i februar.

– Basert på artskart fra Artsdatabanken er der bare registrert seks observasjoner, i tillegg til et historisk individ i samlingen til Naturhistorisk Museum ved Universitetet i Oslo. Alle observasjoner er fra de siste seks årene.

Finnes normalt lenger sør

Junge forteller at hvitflekke glattthai normalt finnes litt lenger sør i Nordøst-Atlanteren, hovedsakelig fra det sørlige Nordsjøen og De britiske øyer til Kanariøyene og inn i Middelhavet. Men den er ikke vanlig i norsk farvann. Heller ikke i Norskehavet, hvor haien også har dukket opp de siste årene:

– Vi kan bare spekulere i om dette henger sammen med klimaendringer. Men forskning har i hvert fall vist at populasjoner av hvitflekke glattthai har økt blant annet i britisk farvann. Dette fører også til økt tilgjengelighet og fangbarhet for både kommersielle og fritidsfiskere, som de to brødrene har opplevd her. Haien kan være opp til 1,4 meter, og den spiser krepsdyr, krabbe og hummer til middag. Så den er helt ufarlig for mennesker.

Mons Fjeldstad forteller at det hele ble en stor opplevelse for guttene. Og forskerspiren Sverre er ikke mindre motivert for en karriere innen havforskning.

– Når Sverre går forbi Havforskningsinstituttet, sier han at han skal inn og hilse på kollegaene, forteller Mons. ■

FOTO: HANS HILLEWAERT (CC BY-SA 4.0)

Hvitflekke glattthai (Mustelus asterias)

- Relativt liten bunnhai som finnes i temperert vann ved kysten
- Lite er kjent om artens grunnleggende biologi i det nordlige Atlanterhavet, hovedsakelig grunnet forvirringen med glattthai (*Mustelus mustelus*)
- Kan leve 13-18 år
- Svangerskapsperioden er vel 12 måneder, etterfulgt av en hviletid på cirka 12 måneder.
- Haien har flere farskap, det vil si at en gravid hunn bærer et kull av flere enn én hann

Kristiansand og omegn Fritidsfiskerlag:

Fiskesuppe og workshop

FORENINGSLIV: Siste torsdag i oktober var 23 medlemmer i Kristiansand og omegn Fritidsfiskerlag samlet til en hyggelig kveld med fiskesuppe og laging av fiske-redskaper.

TEKST OG FOTO: Konrad Drangsholt

Formann Stein Otto Andersen ønsket velkommen til kveldens møte før han serverte en fantastisk god fiskesuppe, laget av breiflabb, lyr og laks og andre gode ingredienser, og fiskekraft fra to stor breiflabbhoder. Vi takker hans kjære Elin for alt arbeid med suppa, samt Magne og Olav Tveitdal og Stein Otto som hadde

SLEPETAKKEL: Her er et eksempel på et slepetakkel med to kroker. Nærmest bommen er det en lokkeskje mellom to perler for første kroken. Litt lenger ute er det en perle og en fluoriserende gummislange før kroken. I tillegg har jeg over bommen satt på en krok til med litt selvlysende gummislange. Denne kroken fisker ca. 1m over bunnen.

dradd fiskene opp av havet. Det ble en super start på kvelden.

Et svært rikholdig bord med bomber, diverse kroker, blekkspruter, lokke-

skjeer, gummimarker, børstemarker, shad'er, gummislanger, kuler i ulike farger og mye, mye annet innbød til stor kreativ innsats ved bordene. Her var det bare å bruke fantasien.

Autosett sniksnører setter seg selv og fisker av seg selv!

Snøret ruller ut til loddet når bunnen. Redskaperen er nå oppankret og flyter. Fisket har startet!

Praktiske, komplette sett med lodd og rustfri sveiv.

Leireheia 3
4641 Søgne
909 32 416
www.autosett.no

AUTOSETT NORWAY®

Bom med slepetakkel

Å fiske med bom så ut til å være ukjent for mange, men Magne Tveitdal viste et eksempel på en bom med slepetakkel. Dette redskapet kan lages med en eller flere kroker. For å lage litt mer liv over takkelet, kan man for eksempel henge på en lokkeskje, noen fargerike kuler, litt fluoriserende gummislange eller andre ting som kan virke tiltrekende på fisken.

Noen brukte også anledningen til å lage rigler av ulike slag, eller noen fristende oppheng til pilken.

Det er andre gangen vi har hatt en slik «lagedag» i Kristiansand og omegn Fritidsfiskerlag, men denne gangen var det godt fremmøte. Kanskje var det Elins deilige fiskesuppe som fristet mest? ■

SUPPE OG REDSKAPER: Stein Otto og Kjell Vidar Nordahl (over) velger hva de vil ha på rigla og takkelet til bommen. Mye forskjellig som frister både fisk og fiskere. Til venstre: Stein Otto Andersen serverer suppe til Borgar Andersen, mens Tore B.Johansen og Rune Sandtveit venter spent. Under: Helge Danevad og Helge Sørvang i arbeid med å sette sammen slepetakkelet til bommen.

Her resirkuleres gamle båter

Pionéren i Kambo- bukta

MILJØ: Situasjonen i Oslofjorden har jo de siste årene bekymret stadig flere aktører, både organisasjoner og statlige. En situasjon NFSF gjennom avisinnlegg og høringer har påpekt i årevis uten særlig respons fra myndigheter.

TEKST: Per Livar Engene

Krafttak for torsk, fredning av hummer og torsk, fredning av Oslofjorden var et forsøk for å ta tak i problemene, men da var fisken borte. Det er mange grunner til at fjorden er nærmest død, men noen tok tidlig tak i en del av årsakene. Dette er historien om Kambo Marina.

I 1978 startet familien Svelland båt-havn ved Kambobukta i Mossesundet, midt mellom Son og Moss. Ketil Svelland jobbet da som dykker. På tidlig 80-tall tok Ketil dykkingen inn i familiebedriften, og etablerte et dykkesenter som omfattet butikk, verksted og dykkerkurs. Utføring av forskjellige undervannsoppdrag bare økte på, så verksted-

og kursvirksomhet ble etterhvert avsluttet. I arbeidet med å heve båtvrak skjønnte Kjetil hvilket forurensningsproblem vrakene var, og å fjerne slike, ble avgjørende for hva han ønsket å drive med framover.

Grunnlag for dagens virksomhet

I 1989 tok Ketil over ansvaret for Kambo Marina, men fortsatte med arbeidsdykkingen, som holdt driften i gang. De så ganske snart behov for arbeidslektere, senere ble det også investert i kranlektere, noe Kambo Marina var først med i Oslofjorden. Stadig med øye for nye prosjekter, var de igjen først i Norden, da de på 90 tallet begynte med utleie av storfendere til oljebran-sjen.

I 2017 ble det etablert en statlig ordning for å finansiere innsamling og gjenvinning av utrangerte fritidsbåter. I 2018 fikk Kambo Marina konsesjon for å drive mottak og gjenvinning av båter. Destruering har hittil blitt gjort utendørs. Et nytt regelverk på alle som skal drive med opphogging av båter å gjøre denne jobben innendørs. Og i november 2019 var gleden stor da de fikk klarsignal til å bygge Oslofjordens største mottaks- og gjenvinningsanlegg. Byggingen startet

DIGRE: Fender på 2,5x4,0 m ved Kambo Marina. FOTO: PER LIVAR ENGENE

DYKKERMINNER: Ketils gamle hule. FOTO: PER LIVAR ENGENE

våren 2020 og man regner med å være i drift før jul i år.

Anlegget

I enden av bygget er porten til destruksjonshallen. Her plasseres båtene i en grav, tømmeres for olje, drivstoff, batterier ol. Avløpsvann og andre væsker dreneres til et filtreringsanlegg, ifølge godkjent avfallsplan. Alt utstyr som kan gjenbrukes fjernes og lagres for fremtidig salg i den nye butikken. Det kan bli rene god-

tebutikken for selvbyggere og andre som har båt! Resten sorteres i forskjellige avfallskonteinere. Deretter blir skroget klippet opp. Nå skal 33 prosent av båtdelene (f. eks. metall og plast) gjenvinnes av våre samarbeidspartnere. Planen er å male opp skrogrestene i en kvern i hallen. Hallen er utstyrt med ventilasjonsanlegg og er dessuten svært godt støysolert fra resten av bygget.

Her blir det kontorer, garderober, spisesal, treningsrom og lager. Fra sjø-

STORT ANLEGG: Kambo Marina. med hall, butikk og verksted. FOTO: PER LIVAR ENGENE

siden er det en stor hall for båtreparasjoner. Butikken ligger i første etasje, og her blir det plass til alt av båtutstyr og nevnte brukthandel. Og, ikke minst, her blir det plass til et hyggelig kafehjørne. Man venter for øyeblikket på brukstilalelse for anlegget. Et slikt bygg koster jo, det er investert ca. 32 millioner.

Hele tiden har firmaets virksomhet hatt fokus på miljø innen marin forsøpling. I Oslofjordområdet har man hittil hevet/berget over 1900 båter/maskiner.

Kambomarina har fått konsesjon på å destruere inntil 1500 tonn med båter.

Fremtiden.

I dag har Ketil sønnene Christopher, Henrik og Ole med på laget. De er klare til å utvikle bedriften videre.

— Det å fjerne tikkende miljøbomber fra havet, transportere søppel sjøveien etter strandrydding eller hyttebygging, trives vi godt med, sier gutta, i mannskapet på åtte ansatte.

Kambo Marina omfatter også en båthavn med 320 plasser, med stor slipp og brygge med drivstoffanlegg. Og, skulle noen ha behov for noen fendre med diameter på 2,5 meter, bare ring Ketil! Se også hjemmesiden kambomarina.no

Vi takker Ketil og samboer Natalie for en interessant og omfattende omvisning! ■

HOGGING: Slutten på et altfor langt liv. FOTO: KAMBO MARINA

VRAK: Siste reis for «Konstane». FOTO: KAMBO MARINA

Innspillsmøte: Marin forsøpling og opprydding av spøkelsest

MILJØ: 14. september var det innspillsmøte på Scandic Havna på Tjøme. Green Bay-gutta møtte sammen med Alf Ring Kleiven fra HI.

TEKST: TOM SOLLIE

Alf Ring Kleiven ledet møtet og viste en del bilder i forbindelse med kjøring med undervannsdroner og en del generell informasjon om den problematiske situasjonen. Kommunikasjonen var lett siden vi dessverre

ikke var så mange tilstede denne møtekvelden.

Kjærkommen teinebrosjyre
Nasjonalparkforvalter i Færder, Anne Sjømæling delte ut de nye brosjyrene

Avdeling Tønsberg:

Julemøte med ribbe og lutefisk!

FORENINGSLIV: Over 50 medlemmer og inviterte møttes på ærverdige Borge hotell for å nyte atmosfæren og den deilige maten vi får servert her.

TEKST OG FOTO: TOM SOLLIE

Leder, Frode Hansen ønsket alle velkommen og orienterte om saker som opptar medlemmer og styret lokalt. Det var lagt særlig vekt på arbeidet med maritim forsøpling.

«Øyfolket»

Torunn Andersen presenterte og fortalte litt om bøkene «Øyfolket» som hennes mann Eie Andersen skrev på 90-tallet. Torunn fortalte om bind fire som er en redigert utgave av bind en og to. Bind tre, *Øyfolket seiler videre*. Hun hadde med seg et tjuetalls bøker for salg og fikk ingen bøker med seg hjem igjen!

Mellomskarven til plage

Arnt Orskaug, opprinnelig fra Sem, tok turen fra Lillehammer hvor han bor nå. Arnt er glødende opptatt av Skarve-

HEDER: Leder Frode Hansen overrekker «vandrefisken» til Johnny Bøe.

teiner i nasjonalparkene

med teinefisketips. Disse satte vi stor pris på. Mange fiskere er uerfarne og gjør nok feil av ren uvitenhet. Med litt mer informasjon, har vi stor tro på at tap av teiner kan bli redusert. Det ble en del utveksling av hvilke områder det var

mest teiner som var tapt. Det ble også tipset om et område rundt og i det nye fredningsområde for hummer på Karlsvika. Her oppleves det at teiner sitter fast og ikke er kan tas opp med drone. Da trenger vi hjelp fra dykkerklubben! ■

På side 38-39 kan du lese teksten fra den nye brosyren og få vite mer om hvordan også du kan bli med på «dugnaden» mot spøketeiner.

NETTLØSNING: Fred Paulsen orienterte om foreningens nettside, som nå igjen er tilgjengelig.

problemet. Mellomskarven finnes i uhorvelige mengder og tar godt for seg av all type fisk også i ferskvann. Arnt kommer tilbake til årsmøtet i februar for å holde et foredrag om temaet.

Gabriel Kirsebom takket for maten med sin spesielle sans for humor! Han overrakte T skjorter med påskrift til spesielt bemerkende personer.

Nok om det!

Heder, ære og utlodning

Etter maten var det overrekkelse av «vandrefisken» for årets storfisker og denne gang gikk denne til Johnny Bøe med en Sjørørret på 1,8 kilo. Det ble hans tredje napp i fisken.

Så var det utlodning av flotte gevinster, alt fra lykter og kniver til flytedresser krepse og hummerteiner, fiskeutstyr og redningsvest.

I god tid før timene ble små fant vi veien hjem igjen. Noen med båt, noen med bil og noen til fots! ■

PS: Fred Paulsen har ordnet med nettsiden vår og har fått den opp å gå igjen. Han er langt fra ferdig med siden som nå heter Småfiskern avd. Tønsberg.

Hummerteiner og krabbeteiner til salgs!

Standard og rektangulære skotteteiner, oransje

5% rabatt til medlemmer av Småfisker'n

- Mål: 92 x 45 x 40 cm. Vekt: 14 kg.
- 2 x 125 mm inngangsringer, solide oransje plastinnganger + innerkalve/innerrom.
- Agnpose tilgjengelig fra toppen av teina.
- Hele teina er surret med 12 mm tau for å motvirke slitasje på nettet.
- Teinene ligger utrolig godt på bunnen og fisker meget bra!
- Leveres også i lettmodellen (9 kg) eller king size, king size light.
- Teinene våre kan leveres både i oransje eller svart nett.

KING SIZE skotteteiner

- Mål ; 108L x 54B x 48H
- leveres med 140 mm inngangsringer og enormt innerrom/hvilerom.

KING SIZE LIGHT skotteteiner

- Størrelsemessig midt mellom standard og king size, mål 102x50x48H, omtrent samme som Vestlandsteina, men med åpning i begge ender for enklere tømme g av teina.
- Bestill nå for levering i august/september.

Ta kontakt med

SKAGERAK TRÅL OG NOTBØTERI A/S

Østerøya 244, 4625 Flekkerøy • post@skageraktral.no • www.skageraktral.no
Tlf. 38 10 02 36/915 98 110 • fax: 38 09 05 26

Hummer i Midhordland:

- **Det bør opprettast fredingsområde for hummar på begge sider av Bjørnafjorden**
- **Kommunen skal dessutan starta hummarblogg**

MILJØ: I ein interpellasjon til kommunestyret i Bjørnafjorden kommune 6. mai, spurte Tina Bøe Buer (MDG) om kva kommunen gjer for å sikra ein berekraftig hummarbestand.

TEKST: CAMILLA KVAMME, OS OG FUSAPOSTEN

Kommunestyret vart i same møte samd om å be kommunedirektøren om å fremja ei sak om ei eventuell etablering av hummarreservat i Bjørnafjorden i samråd med aktuelle aktørar.

17. november får plan-, bygg- og miljøutvalet (PBU) ei orientering om framdrifta i saka.

– Bestandstorleiken av europeisk hummar er historisk låg og på eit kritisk nivå med tanke på langsiktig overleving som haustbar art. Fiskeridirektoratet har med bakgrunn i dette invitert samlege kystkommunar i landet til å melda inn forslag til fredingsområde for hummar. Målet er å sikra ein berekraftig storleik på bestanden av hummar, slik at arten også i tida framover kan haustast av, går det fram av sakspapira.

Vidare kan ein lesa at administrasjonen har teke initiativ til eit interkommunalt prosjekt i lag med Tysnes og Austevoll for å forvalta arten i nærområdet.

FREDINGSOMRÅDE: Administrasjonen i Bjørnafjorden har teke initiativ til eit interkommunalt prosjekt i lag med Tysnes og Austevoll for å forvalta hummar i regionen. Bjørnafjorden kommune sørøst for Bergen omfattar tidligegare Os kommune og Fusa kommune.

– Alle dei tre kommunane er i prosess med å oppretta/utvida fredingsområde for hummar, heiter det.

– Dess betre habitat, dess høgare venta effekt

Havforskningsinstituttet (HI) har over fleire år studert effekten av å etablere fredingsområde for hummar langs norskekysten, og konklusjonen er ifølgje sakspapira klar: Tiltaket har positiv effekt på hummarbestanden.

Både storleiken på individa (auka formeringsevne), tal individ og geografisk spreing av individ viser ei betydeleg auke.

Av faglege råd kommunen har fått når det kjem til plassering av fredingsområda, er: Området bør vera kjent for å halda ein ok bestand av hummar frå starten av. Indikasjonar på det, er at det faktisk føregår hummarfiske på staden.

– Det treng ikkje å vera det mest optimale området, men habitatet må vera

SØNNAK-BATTERIER FRA

- Telefon, Drammen: 913 83 632 • Vi leverer fritt på Veierland

www.autoutstyr.no

VIL SIKRE HUMMAREN: Lokalpolitiker Tina Bøe Buer vil vite kva Bjørnafjorden kommune gjer for å sikra ein berekraftig hummarbestand i fjordområdet. Administrasjonen tek initiativ til eit prosjekt i lag med nabokommunene Tysnes og Austevoll for å forvalta arten. FOTO: MDG

såpass godt at det er grunnlag for auka tettleik. Dess betre habitat, dess høgare venta effekt, heiter det.

Foreslår fredingsområde i begge dei tidlegare kommunane

For å sikra god kommunikasjon og dialog med dei som vert berørte av etableringa av eit fredingsområde i Bjørnafjorden, vil administrasjonen i løpet av hausten og vinteren invitera til folkemøte. I tillegg får lokale fiskarar høve til å uttala seg gjennom lokale fiskarlag når saka vert sendt på høyring, går det fram av sakspapira.

– Det er eit mål å engasjera interessegrupper frå begge sider av Fusafjorden. Administrasjonen ser det som hensiktsmessig å oppretta fredingsområde i begge dei tidlegare kommunane. Dette har full støtte frå Havforskningsinstituttet, som peiker på dei to ulike økologiske tilhøva som gjeld for indre og ytre fjordbestand av krepsdyr/hummar. Om ein fredar område

for hummarfiske både i indre og ytre fjordområde, vil arbeidet ha langt større sannsynlegheit for å lukkast. Når det gjeld likskapsprinsippet for fiskarar/innbyggjarar, er det også eit godt argument for at det vert etablert fredingsområde i begge dei tidlegare nabokommunane, heiter det.

Vidare kan ein lesa at administrasjonen, om kort tid, vil presentera ein eigen informasjonskanal om prosjektet. Nærare bestemt ei nettside, som skal fungera som ein nyheitsblogg.

– Her skal både fagkunnskap, populærartiklar og filmsnuttar bli publiserte. Samstundes vert kanalen den viktigaste plattformen for administrasjonen til å orientera interesserte om framdrifta i prosjektet. Det vil også vera mogleg å gje uttrykk for eigne erfaringar og synspunkt ved å senda e-post til administrator for sida, skriv klima- og miljøvernrådsgjevar, samt administrator for bloggen, Arne-Richard Stadaas. ■

Nye krav til merking og rømmingshull

MILJØ: Fra 1. januar 2022 blir det innført krav til montering av rømmingshull og merking av selve redskapen i fritidsfiske.

TEKST: TOM SOLLIE

Samtidig blir det i både yrkesfiske og fritids- og turistfiske krav til montering av rømmingshull i fiske med teiner etter kongekrabbe.

Kravet til montering av rømmingshull i teiner for fangst av taskekrabbe og sjøkreps i yrkesfiske er utsatt til 1. juli 2022

Merkekrav i fritidsfiske

- Fra 1. januar 2022 blir det innført krav til merking av selve redskapen i fritidsfiske. Dette kommer i tillegg til det gjeldende kravet til merking av vak/blåser.
- Merket bør festes i redskapens øvre del og må tåle saltvann. Merket bør være av en slik kvalitet at det ikke løsner og dermed bidrar til marin forsopling. Dersom flere redskaper er satt i lenke, gjelder kravet hvert enkelt redskap i lenken.
- Sanke- og samleteiner som står i sjøen for oppbevaring av skalldyr skal være merket på samme måte.

Rømmingshull i fritids- og turistfiske fra 1. januar 2022

- Krav til rømmingshull i teiner for fangst av sjøkreps
- Krav til rømmingshull i teiner for fangst av kongekrabbe. Merk at dette gjelder også turistfiskebedrifter som tilbyr gjester å delta på fangst av kongekrabbe.
- Beskrivelse for montering av rømmingshull i teiner for fangst av sjøkreps finnes på Fiskeridirektoratets sider. ■

Historiske bilder fra familien Thom på Husøy

Startet det norske oppdrettseventyret faktisk på Husøy?

FORENINGSLIV: Jeg har tilbrakt mye av min barndom på Husøy. Min far kom herfra og var omgangsvenn med brødrene Thom. Selv har jeg også vært så heldig og besøkt noen av oppdrettsanleggene i min barndom.

TEKST OG FOTO: Geir Larsen, Småfisker'n Tønsberg

I slutten av oktober fikk jeg innbydelse til et møte der den lokale oppdrattshistoiene skulle vises gjennom familien Thoms gamle bilder. Og jammen var det ikke ca. 40 andre interesserte tilstede også. Kvelden startet med servering av hjemmebakst og kaffe (noe som fortsatte hele kvelden). Jan Erik Larsen åpnet kvelden med å ønske alle velkommen og viste noen flotte bilder fra øya.

Husøy er en perle av en øy rett utenfor Tønsberg på ni kvadratkilometer, med både gammel og ny bebyggelse, og det var her brødrene Einar og Eilif (Liffen) startet sitt fiskeoppdretteventyr.

Starten på eventyret

Da krigen kom reiste brødrene sammen med den tredje broren Yngvar til England for å ta del i krigen, men Yngvar omkom i 1942. Einar oppholdt seg i Scotland og leste alt av fiskeoppdrett han kom over (med ordbok!) og reiste og besøkte mange anlegg. Da han kom hjem var han veldig opptatt av få virkeliggjort drømmen om oppdrettsanlegg i Norge. Han kjøpte et småbruk med en olle (oppkomme/vannkilde) som holdt

VAR MED: Den spreke, 90 år gamle Per Kristian Bjønnes fortalte med stor innlevelse om hvordan brødrene Thom startet virksomheten på Husøy (flyfotoet) - og hvordan det endte.

konstant temperatur. Med rogn kjøpt fra Danmark og vann fra ollen var klekkeriet i gang i en utgravd dam. Yngelen leverte de til lokale jeger og fiskeforeninger. Transport middelet var en motorsykkel med sidevogn hvor Eilif kjørte og Einar pumpa luft i vannet til fisken.

Oppdrett i saltvann

Slik holdt de det gående til 1950, men da reiste de til begge til sjøs og var ute i 8 år. Under denne tiden bestemte de seg for å satse på fiskeoppdrett i større skala, og kjøpte not eller merder som det heter og hang disse på stolper i sjøen. Det med å ha yngel av brunørret i sjøen var helt nytt og mange var svært tvilsomme til dette. Bjønnes fortalte oss at da den danske fiskeleverandøren kom med yngel og så at det var saltvann, ville han i utgangspunktet ikke levere fisken, dette var i 1958. Men brødrene klarte å overtale han og fisken trivdes og vokste. Men å ha merder i Husøysundet var ikke enkelt. Det var mye båttrafikk og en gang ble merden kjørt på. Siden

lysene var veike lamper som sluknet stadig vekk, var merdene veldig utsatte der de lå ved Søndre brygge på Husøy.

På land

Siden det var så usikkert å ha fisken i sjøen ved Husøy, gravde de en dam i hagen og pumpet saltvann i rør over veien, men de så fort at dette gikk ikke i lengden. Etter forhandlinger med Tønsberg kommune, fikk de lov til å bruke en tid-

MATING: Fisken spretter ivrig når det fores.

FORER MED SILD: Det fores manuell med ausefat – ikke mye pellets her, men sild rett fra kassa!

PIONERENE: Bøyd over yngelkassa er Mary Thom og Einar Thom.

ligere drikkevannsdam, «4 damen» på Eik. Herfra solgte de slakteferdig fisk, men de hadde oppdaget at laks og ørret vokste mye raskere i saltvann enn i ferskvann så da leide de et område på 25 mål.

UTGRAVDE DAMMER: Her var en tidlig ute med oppdrett på land.

Her gravde de ut 11 dammer med alt fra klekkeri, settefisk og ferdig salgbar fisk. De bygde også slakte hus, fryseri og bolighus. I tillegg hadde de også fire merder i sjøen ved Tjølling hvor de

produserte veldig godt. På det meste jobbet 12-15 personer på anlegget som leverte mye fisk lokalt og ca. 30 tonn ferdig slaktet fisk til Fiskehallen i Oslo, året var 1962. Anlegget produserte vel fire millioner egg i året.

Oppturer og nedturer

Det ble mange opp og nedturer med varme som ødela eggene og andre uforutsette ting som sykdom. Når det gjelder sykdom løste de det i stor grad ved å ha færre fisk og rent vann og godt for.

I 1964/65 opplevde de at merdene sank og all fisken rømte, årsaken var groe av blåskjell. Kanskje var dette starten på slutten for virksomheten til brødrene, selv om de holdt på i noen år til. I 1972 ble anlegget utsatt for en stor flom som ødela hele anlegget. Dette ble for mye for Einar og han døde kort tid etterpå, Eilif orket ikke å starte opp igjen. Slik jeg ser det er muligens virksomheten til brødrene det første virkelige oppdretts anlegg med merder i sjøen i Norge. ■

Hvor var Redningsselskapet i hummersesongen?

Teinetau og blå

MENINGER: Skulle flytte noen teiner og så runde en odde for å finne en ny plass. Klar vei og ingen blåser var å se trodde jeg. Men der tok jeg feil. Hjelpen var fem minutter unna – trodde jeg ...

TEKST OG FOTO: TOM SOLLIE

Klang- klang sa det i skroget. Joda det hang ei blåse bak og tydeligvis var det ei blåse til. Hvordan kunne dette skje, det var jo ingen blåser å se. Sannsynligvis sto disse rett under overflaten. Litt stresset blir en jo for båten begynte å drive mot land og det langt ifra stille. Da var det bare å ringe Redningsselskapet for der er jeg «Totalmedlem», som det så fint heter! Svaret jeg fikk ga meg en uggen følelse. De kunne komme om 2 - 3 timer for de måtte komme fra Skjærhalden og var opptatt med hummerfiskere på Hvaler!

– Hva, sa jeg, jeg fisker hummer jeg og! Det ligger jo en båt på Jarlsø fem minutter unna og jeg er i ferd meg å gå på land.

– Båten er bemannet av frivillige og er ikke i drift, var beskjeden jeg fikk.

Det ene sjokket etter det andre, men nå måtte jeg avslutte denne samtalen med å si at «ja det var det medlemskapet» for nå var det ett par meter igjen før jeg drev på land.

Måtte hjelpe seg selv

Her var gode råd dyre. Ikke en båt å se i nærheten. Tok tak i Glava-kniven, den lengste og skarpeste jeg har. Trakk opp resten av tauet fra teina og kuttet så langt ned jeg kom. Det samme med tauet til den ene blåsa. Dette var verre, for her måtte jeg binde meg fast før jeg entret badestigen for å komme langt nok ned og fikk kuttet tauet til blåsa. Satt så båten i revers og bakket ut fra land. Det slo fortsatt i båtskroget men nå var akselen fri.

LOKALAVDELINGEN: Lokalene til Redningsselskapets sjøredningskorps i Tønsberg.

Slep av kjentfolk

20 meter fra land satt jeg fri og kunne slappe av litt. Jammen var det en båt å se i det fjerne. Den hadde retning mot meg og da den var nære nok, grep jeg båtshaken og veivet fram og tilbake. Joda, den svingte litt av og da den var nær nok fikk jeg kontakt med folkene om bord. Han kunne taue meg til land og jeg gjorde klar en sleper på fordekket for nå følte jeg meg trygg! På veien inn til Vallø båt-havn fikk jeg god tid til å snakke med Redningsselskapet igjen. Etter en del fram og tilbake via kystverket kom jeg i kontakt med en hyggelig kar som var mer forståelsesfull enn han jeg hadde kontakt med tidligere. Kort fortalt ville han viderefremle min henvendelse.

Vel inne i båt-havn slapp sleperen og jeg kunne kjøre inn på båt-plassen. Jeg ville betale for slepet men det fikk jeg ikke lov til! Båteieren visste hvem jeg var og vi hadde felles kjente og hva annet kunne jeg gjøre enn å takke så mye.

Flere gode hjelpere

Hell i uhell. Jeg var jo ikke ferdig med å trekke. Hva gjør jeg? Der dukket det opp en kranbil for å hente en båt like ved og der fikk jeg hjelp igjen. Ekset båten mot bilen og fikk båten så høyt at jeg

kappet tauet fra akselen! Ut igjen og der ventet det to hummere til på meg så det ble tre hummere totalt denne dagen.

Hvor er Redningsselskapet?

For å avslutte dette må jeg jo fortelle at jeg etter noen dager ble kontaktet av Redningsselskapet av ingen ringere enn en jeg kjente fra tidligere. Han fikk et kort resyme fra meg hvor jeg la vekt på den dårlige mottagelsen og at det lå en ubemannet båt på kai på Jarlsø. Han kunne ikke annet enn å beklage men det er var ikke godt nok for meg. Jeg ville ha en plan for videre drift av «Eivind Eckbo» til neste års hummerfiske, sier jeg og fikk til svar at det ville de se på. Etter min mening er det for øvrig en alt for dyr båt til å ligge til kai for å reklamere for Redningsselskapet! Lurer på hva sponsorene mener om dette midt under hummerfisket!

Da blir det opp til RS å komme med en løsning på beredskapen før neste hummersesong! ■

Jeg fikk etter hvert svar på dette skriftlig, men svaret var svært skuffende. Inntil videre bør vi som fisker forene oss for å kunne hjelpe hverandre som et lag under hummerfisket. Det er dessuten helt gratis!

ser i propellen!

UBEMANNET: RS «Erling Eckbo» ved kai i Tønsberg. Fartøyet lå også ubemannet ved kai da Tom Sollie kom i havsnød under hummerfisket tidligere i høst.

Dette svarer redningsselskapet Tom Sollie

Redningsselskapet beklager at du ikke fikk den hjelpen du føler du har krav på. Vi må alltid gjøre en totalvurdering av vår beredskap.

Til tider kan vi ikke bemanne alle de 25 frivillige skøytene vi har kysten rundt. Mannskapene består av folk som bruker av sin fritid på å trygge kysten i sesonger med stor fritidsbåttaktivitet. RS «Eivind Eckbo», som du referer til i Tønsberg, er en av disse.

Redningsselskapet er veldig klar over det økende hummerfisket, og bruker mange ressurser på nettopp det.

Redningsskøyten på Hvaler hjelper to til fire hummerfiskere hver dag i hummersesongen. Noen av disse krever også dykker for å løse oppdraget. Det er det bare de fast bemannede redningsskøytene som har lov å gjøre.

Redningsselskapet setter selvsagt pris på denne type tilbakemeldinger, det er med på å gjøre oss bedre før neste

års sesong. Du står selvsagt fritt til å vurdere verdien av ditt medlemskap, men din støtte blir brukt til å trygge kysten gjennom bedre og mer skjerpet beredskap. Vi har mange fortellinger fra årets sesong hvor flere av dine hummerfiskekolleger har fått hjelp, eller sågar er reddet fra meget vanskelige situasjoner.

Økt aktivitet betyr også større press på oss, noe vi jobber med 24 timer i døgnet året rundt. ■

DANIEL LAURITZEN: Årets

FOLK: «Årets kvalitetsfisker» ble svært overrasket da han ankom fiskebruket på hjemmeplassen i Kjøllefjord. Reder og skipper Daniel Lauritzen på båten «Tinder» er kåret til «Årets kvalitetsfisker» for sitt arbeid med å levere fisk og kongekrabbe i verdensklasse.

TEKST: Lisbeth Drotz og Amalie Oda Harland
FOTO: Amalie Oda Harland

— Dette var utrolig stort, og jeg er veldig stolt over å bli kåret til Årets kvalitetsfisker. For meg er det viktig å ikke bare levere råvarer av topp kvalitet, men også det å vite at jeg bidrar til arbeidsplasser i bua, på brygga og i filethallen hjemme i Kjøllefjord. Dette er en stor anerkjennelse av det, sier Daniel Lauritzen, skipper på «Tinder».

Prisvinneren ble overrasket med nyheten da han ankom fiskebruket i Kjøllefjord. Råfisklaget kunne sammen med de ansatte på Lerøy Norway Seafoods, ordfører Sigurd Rafaelsen, fiskerkolleger og familie, overraske prisvinneren med den gjeve tittelen.

Rekordmange nominasjoner

Dette er 18. år på rad at Råfisklagets hederspris deles ut. Den går til fiskere som

LOSSING: Daniel Lauritzen og Daniel Hamsund fra Lerøy.

OVERREKKELSE Prisvinneren Daniel Lauritzen flankert av ordfører Sigurd Rafaelsen i Lebesby kommune og Synne Guldbrandsen, markedsjef i Norges Råfisklag.

gjør en ekstraordinær jobb for å levere produkter av utmerket kvalitet, og som er et forbilde og en inspirasjon for andre i villfisknæringen. I år har det vært rekordmange nominasjoner til årets pris, og hard kamp om tittelen. Juryen opplever at det er sterkt kvalitetsfokus blant fiskerne og at disse i økende grad anerkjennes for jobben de gjør.

— Årets vinner er sjarkfisker og dermed sin egen sjef. Det at han velger å fiske med line, selv om dette både er en mer tidkrevende og dyrere driftsform, forteller oss at han legger stor innsats for å levere høy kvalitet på råvarene, sier Synne Guldbrandsen, jurymedlem og markedsjef i Råfisklaget.

Totalleverandør til Lerøy

Daniel gikk mot strømmen da han i 2019 fikk bygget båten «Tinder». Båten er bygget og rigget for linedrift og teinefiske, og leverer fersk fisk og kongekrabbe med høy kvalitet. Daniel eier båten, og drifter gjennom hele året sammen med kollegaen Aidas. I tillegg til hyse og torsk, leverer Daniel også andre arter som steinbit, brosme, uer og kveite.

«Tinder» er totalleverandør av villfanget fisk og kongekrabbe til det lokale fiskebruket Lerøy Norway Seafoods AS

i Kjøllefjord. Kvaliteten han leverer har ført til at han som en av få fiskere har kommet igjennom det trange nåløyet til å levere under Lerøys eget kvalitetsmerke «Arctic Supreme». Kongekrabben som høstes på «Tinder», pakkes levende og sendes til det asiatiske markedet.

Får skryt fra næringa

De som jobber med Daniel til vanlig, skryter av kjøllefjordingen. Plassjef ved Lerøys avdeling i Kjøllefjord, Raimo Sørensen, er en av dem.

— Daniel er i høyeste grad en verdig mottaker av hedersbetegnelsen «Årets kvalitetsfisker». Han er en fantastisk representant for fiskerinæringa med sin positive tilnærming. God kvalitet kommer ikke uten at en jobber for det. Samtidig bidrar leveransene hans til at vi kan holde 15 ansatte i arbeid på filetlinjen store deler av året. Vi er stolte og glade over å ha Daniel som samarbeidspartner, sier Sørensen.

Som fast leverandør til fiskebruket bidrar Daniel sterkt til ringvirkninger i det lokale kystsamfunnet. Norges Råfisklag gratulerer Daniel Lauritzen med prisen Årets kvalitetsfisker 2021. I tillegg til heder og ære, får prisvinneren 50 000 kroner i pengepremie. ■

kvalitetsfisker

HEDRET: Daniel Lauritzen er «Årets kvalitetsfiske»r 2021.

Fakta: «Tinder»

- Bygget i 2019 på Trefjar, Island
- Cleopatra speedsjark av glassfiber på 10,98 meters lengde
- Rigget for linedrift og teinefiske etter kongekrabbe.

- Motor: 410 hk Scania
- Thrustere foran og bak sikrer presis manøvrering

Fakta: Hedersprisen

Råfisklagets hederspris deles ut for 18. gang. Den går til fiskere som gjør en ekstraordinær jobb for å levere

produkter av utmerket kvalitet, og som er et forbilde og en inspirasjon for andre i villfisknæringen. Styret i Norges Råfisklag ønsker å berømme de som bestreber seg etter å levere best mulig kvalitet, og prisvinneren får i tillegg til heder og ære, 50 000 kroner i premiepenger.

Hvor tar storseien veien?

MERKINGEN I GANG: Merkeekspert Keno Ferter gjør seg klar til å slippe ut den første storseien som ble merket i Lofoten i sommer.

FORSKNING: Hvor vandrer storseien før og etter gytinga? Dette vil våre forskere ha svar på, og derfor har vi merket 10 rugger på omtrent en meters lengde.

TEKST OG FOTO: Vibeke Lund Pettersen/HI

Like før sommerferien 2021 tar HI-forskerne Keno Ferter, Martin Wi-ech og Jan Hinriksson med seg storstang og massive sluker til Å i Lofoten. Størrelsen på utstyret levner ingen tvil om størrelsen på byttet. Den aller største seien skal dras opp for å merkes.

Utpå kvelden er forholdene gunstige. Den lokalkjente fiskeguiden mener det er gode muligheter for å få storsei og forskerne gjør seg klare. En halvtime senere ligger båten i ro på åpent hav. Sjøen beveger seg rundt oss, og bølgene får vannet til å kruse seg hvitt.

Vi er midt i Moskstraumen mellom Lofoten og Værøy, en malstrøm hvor seien sies å trives godt. Store sluker festes til solide snører på kraftige stenger.

– Det er ikke mange steder i Norge der det er mulig å fange så stor sei helt i overflaten, sier merkeekspert Ferter.

Etter noen kast skjer det noe med stemningen om bord. Forventningsfulle utrop avløser stillheten når vannflaten

stadig brytes av hoppende sei som jakter på sluken. De første som biter på er for små, og slippes forsiktig ut igjen. Men snart nok koker havet av større sei, og det er tydelig sultne.

Storsei på kroken

– For å fange sei i overflaten bruker vi såkalte stick baits eller popper, sluker som går helt i overflaten og ikke synker ned. Når man skal merke sei er det viktig at man ikke skader den, for eksempel ved å fiske den fra dypt vann som kan gi seien dykkersyke, forklarer Ferter.

Det tar ikke lang tid før første storsei løftes om bord og er klar for merking. Den legges forsiktig over på et bord,

REDSKAP: Seien fanges i overflaten, derfor brukes synkefrie stick baits eller popper.

Fakta om sei

Latinsk navn: Pollachius virens.
Andre norske navn: Kod, seikod, mort, palemort, grønspor, pale
Familie: Torskefamilien
Maks storleik: 20 kg og 130 cm
Levetid: Opptil 30 år
Føde: Raudåte, krill og andre pelagiske krepsdyr, sild, brisling, kolmule, augepål og hyseyngel

og får et handkle over hodet. Mens de andre holder fisken i ro, jobber Ferter raskt og effektivt med merkingen.

– Dyrevelferd er viktig for oss, så arbeidet med selve merkingen må foregå raskt før fisken slippes ut igjen. Seien får to forskjellige merker, en datalogger og et spagettimerke med ID-nummer.

Når merkingen er gjennomført løftes seien forsiktig over ripa, og slippes ned i vannet igjen. Et par sprell er alt man får med seg før den forsvinner ned i det mørke dypet. Om alt går som det skal vil vi om ett år få vite hvor den tok veien. Den første vellykkede merkingen feires med jubel og neveklask, det er lett og se at disse gutta trives på jobb i dag.

Dusør for returnerte merker

Seien merkes med et satellittmerke som festes under ryggfinnen. Etter ett år vil merke løsne og stige til overflaten, og informasjon om seiens ferd gjennom det siste året sendes til forskerne på e-post.

– Vi er likevel interessert i at folk melder fra og sender selve satellittmerket til oss, dersom de skulle komme over et slikt. Da kan vi laste ned ytterligere informasjon fra selve merket.

I tillegg ble 30 sei merket med DST-merker som logger dybde og temperatur. Disse merkene er HI avhengig av å få tilbake for å kunne laste ned dataene.

– Hvis man fanger en merket sei ønsker vi å få tilbake selve merket med bilder og lengde av fisken. Dusøren er 1000 kroner for satellittmerker og 500 kroner for DST-merker, forteller Ferter.

Hvorfor merke?

Tidligere er det gjennomført merkeforsøk på mindre sei under 60 cm langs norskekysten. I tillegg har HI årlige kysttokt hvor seibestanden overvåkes. Men man observerer i liten grad stor sei på disse toktene, og derfor er det interessant å finne ut mer om hvordan den beveger seg og hvor den oppholder seg.

– Med merkeforsøk på stor sei er vi spesielt interessert i hvor denne seien oppholder seg mellom gyteperioder, og hvor beiteområdene til fiskene er. Om vi ved hjelp av satellittmerkene får svar på hvor storseien oppholder seg, kan vi tilpasse toktene slik at vi dekker en større del av bestanden, forklarer Arved Staby som er bestandsansvarlig for nordøstarktisk sei.

Vellykket merkedag

Storseien har virkelig vist seg fra sin beste side denne sommernatta. Den har hopper etter sluken og biter på, og snart er fem av ti planlagte satellittmerkinger utført.

Leveområde: Langs norskekysten frå Stad til Kolahalvøya

Hovudgyteområde: På kystbankane frå Lofoten til Nordsjøen

Gytetidspunkt: Om vinteren med topp i februar

Predatorar: Sel og kval

Særtrekk: Sei opptrer i tette konsentrasjonar, står ofte pelagisk der straumen konsentrerer byttedyra

– Det kan kalles en bra første dag i felt, konstaterer Ferter.

Etter noen timer ute på havet senker stillheten seg på ny, og plaskene fra storsei som bryter vannflaten avtar. Det samme gjør den forventningsfulle stemningen som nylig rådet om bord. Det er langt på natt, snørene sveives inn og stengene festes langs rekka. En lang arbeidsdag er over og seien får være i fred, hvert fall frem til i morgen.

Intet nytt = godt nytt

Det er gått noen måneder siden HI og Keno var i Lofoten. En sei med DTS-merke har blitt fisket opp på Sortland, og en storsei merket med satellittmerke ble dratt opp av fritidsfiskere på samme sted som den ble merket. Begge merkene blir sendt til Bergen.

Utover det har det ikke vært aktivitet fra noen av de ni andre satellittmerkene som startet sin ferd før sommeren, noe som er lovende for prosjektet.

– Når det gjelder denne type merking er intet nytt godt nytt. Det betyr at seien som er merket er i live, og at alt fungerer som det skal. Altså at storseien har tålt selve merkeprosessen. Dersom den hadde tatt skade av det, eller dødd som følge av merkingen – ville satellittmerket ha kommet til overflaten og gitt oss beskjed, forklarer Ferter. ■

Mer om prosjektet «Seimerking»

- Underprosjekt av økokysttoktet, og gjennomføres i 2021-23.
- 10 storsei er merket med satellittmerker. Disse hadde en gjennomsnittslengde på 108 cm, som betyr at fisken er minst 14 år gammel.
- Satellittmerket logger data om lys, trykk, klokkeslett og temperatur.
- Løsner etter ett år og sender informasjon til forskerne via satellitt
- Med disse dataene kan forskerne rekonstruere fiskens svømmerute.
- Festene som brukes i satellittmerkingen er utviklet og laget av Finn Økland ved NINA, opprinnelig for merking av ål.
- 30 sei ble også merket med DST-merker som logger dybde og temperatur

DST-MERKET: Dersom du får fisk med et slikt merke på kroken eller garnet, vil HI gjerne at du gir HI beskjed og sender inn merket. FOTO: JØRGEN ZWILGMAYER

Starter blåskjell- overvåkning

DYKKING MÅ TIL:

Når Tore Strohmeier skal undersøke blåskjellbestanden, så hopper han uti. Her fra Hardanger.

FOTO: ARNBjørG AAGESEN/Hi

MILJØ: Etter mange bekymringsmeldinger om blåskjell som blir borte langs norskekysten, starter HI nå opp en jevnlig overvåkning av bestanden. De første resultatene er allerede klare.

TEKST: Stine Hommedal

Blåskjell er for mange en delikatess; et herlig måltid som smaker salt sjø, sommer og sol.

Men de siste årene har mange blåskjellplukkere blitt bekymret: For der de tidligere har funnet flotte skjell, har det vært tomt.

Hvor har blåskjellene tatt veien? Hvorfor forsvinner de, fra der de «alltid» har vært?

– De siste årene har vi fått inn økt antall meldinger om at blåskjell er borte fra steder der man til vanlig kan sanke skjell, sier forsker Tore Strohmeier.

Meldingene har tikket inn fra ulike kriker og kroker langs hele kysten.

– Vi blir bekymret over at blåskjell bare «forsvinner», og det er derfor vi nå starter opp en overvåkning av blåskjellbestanden i Norge.

Å avdekke årsaker vil ta tid

Målet med å overvåke blåskjellbestandene, er å se om forekomsten endres over tid.

– Vi vet at blåskjellbestandene kan variere mye mellom år, helt naturlig, forklarer HI-forskeren.

– Vi må derfor overvåke områdene over flere år, før vi kan få avklart om det er endringer i bestandene utover den naturlige variasjonen, og så videre avdekke eventuelle årsaker til at skjellene forsvinner.

Starter opp med fire regioner

Forskerne starter med å overvåke skjellene i fire områder:

- Østlandet: Oslo til Hvaler/Tønsberg
- Agder
- Vestland
- Troms

Når Tore Strohmeier og kollega Øivind Strand skal undersøke blåskjellene, så gjør de det ganske bokstavelig: De hopper uti.

– Vi undersøker fra tidevannssona og ned til om lag 1-3 meters dyp, og vi sjekker områder fra de beskyttede delene av indre fjordområder og ut til bølgeeksponerte svaberg på kysten. Vi har sjekket opp mot hundre tilfeldig utvalgte steder i hver region. Vi undersøker hundre meter av kystlinjen hvert sted vi stopper, forklarer forsker Tore Strohmeier. ■

HAVFORSKERNE:

Øivind Strand (til venstre) og Tore Strohmeier i felt. De må samle inn overvåkningsdata år etter år, for å få et godt kunnskapsgrunnlag til å si noe om årsakene til blåskjellforsvinningene.

FOTO: ARNBjørG AAGESEN/Hi

Blåskjell:

Latinsk navn: Mytilus edulis

Familie: Mytilidae

Levetid: 20 år eller mer

Størrelse: Opptil 10 cm lengde

Leveområde: Blåskjell er utbredt i hele nordlige Atlanterhavet, langs hele norskekysten. Hovedsakelig i tidevannssonen festet til stein eller annet fast underlag med sterke, elastiske byssustråder.

Gytetid: Hovedsakelig i sommerhalvåret

Føde: Plante- og dyreplankton, bakterier, andre mikroorganismer og dødt organisk materiale

Slik klonar du lakseyngel

FORSKNING: – Klonane er fantastiske verktøy for å forske på arv og miljø, seier forskar Tom Hansen.

TEKST: Erlend Astad Lorentzen

Over dei siste ti åra har forskarane i Matre utvikla ein påliteleg metode for å lage lakseklonar. Målet er å få eit standardisert forsøksdyr. Prosessen går over to laksegenerasjonar og tar derfor minst åtte år.

– I den første generasjonen brukar vi laksesperm som er behandla med UV-lys. Dette øydelegg spermen sin evne til å overføre arvestoff. Men sædcellene kan svømme inn i egget og befrukte det, slik at celledelinga startar, seier Tom Hansen.

Deretter trykkbehandlar dei egga midt i ein viktig prosess. Dette gjer at ein mekanisme i cella blir «deaktivert» - ho vil ikkje lengre hive ut det eine kromosomet i eit kromosompar for å ta imot eit kromosom frå laksefaren.

– Resultatet er laksehunnar som har alle genane frå mor si, der dei to kromosomane i eit par er heilt like.

Men vi er ikkje i mål endå, for desse holaksane (som kjem frå ulike egg) er framleis søstre.

Når desse blir kjønnsmodne, vil dei lage egg som er genetisk identiske. Ved bruk av same prosedyre med UV-lys og trykk, vil dei gi opphav til klonar – fiskar som er identiske til opphavet og kvarandre.

– Sidan ei hoe kan ha meir enn 10 000 egg, kan vi lage tusenvis heilt identiske avkom. Ikkje berre det, men du kan halde fram med å lage dei same laksane til evig tid. Linja er udødeleg. Dette er gull for forskinga, seier Hansen.

Når lakseforskarane skal forske på arv versus miljø, eller sjukdom, ønsker dei færrast mogleg feilfaktorar. Oppdrettslaksen er eit avlsdyr som er kraftig endra over tid. Og hverken hos oppdrettslaks eller villaks finn du to like eksemplar.

– Men no kan vi altså lage forsøksdyr som er heilt, heilt like, og som ikkje endrar seg over tid, seier Tom Hansen.

– I medisiner er tvillingforskning veldig hot og opphav til mykje god forskning. Her kan vi lage «titusenlingar» til evig tid. ■

Ulike resulater

Forskerne har allerede fått gjennomført de første undersøkelser i øst og vest.

I Vestland fylke finner du mye skjell, bare en femtedel av den undersøkte kystlinja hadde få eller ingen. Skjellene her dukker opp tett i tett (41 prosent) eller flekkvis (38 prosent). Resultatene fra Oslo og Viken tegner et litt annet bilde; bare 1 av 10 steder hadde tette bestander. De fleste undersøkte områdene hadde en flekkvis forekomst av skjell (58 prosent).

28 prosent av stasjonene i øst hadde få eller ingen skjell.

– Overvåkingen så langt viser at vi finner blåskjell på de fleste stedene vi sjekker, skjellene er ikke borte fra disse områdene, sier Strohmeier.

– Vi finner mer skjell på Vestlandet, sammenlignet med Østlandet. Dette skyldes delvis at det er flere leveområder som ikke er egnet for blåskjell i Oslofjorden, og at blåskjellene forekommer i tettere ansamlinger på Vestlandet.

Noen stasjoner i Oslofjorden er preget av få, eldre blåskjell med liten eller ingen rekrutering av små blåskjell de siste årene.

– Dette kan være medvirkende til at folk melder at de finner færre blåskjell i Oslofjorden den siste tiden. Denne utviklingen vil vi følge videre i overvåkingsprogrammet. ■

Smakebiter på sjømat glimt fra sjømatforskning

FORMIDLING: I slutten av oktober arrangerte Havforskningsinstituttet en «pop-up»-forskningsfestival i Bergen hvor publikum kunne komme og se på, ta på, smake på og lære mer om noen av de fascinerende skapningene i havet.

TEKST: Havforskningsinstituttet

Bondens marked ble arrangert i Havrommet på Munkebryggen. I fortsettelsen av dette arrangementet, utover på nordsiden av kaien, rigget Havforskningsinstituttet seg til med fire stasjoner og med forskningsfartøyet «Hans Brattstrøm» fortøyd like ved.

Om bord i båten – som er det minste forskningsfartøyet Havforskningen drifter – fikk besøkende et lite innblikk i hva forskerne gjør når de er ute på forskningstokt.

Diplom for innsatsen

På land fikk publikum smake på spennende sjømat fra fjæra, insektslarver som kan brukes som laksefor, og/eller den mer trygge strandkrabbesuppen til Hanne «På høyden» Frostad. De ulike smaksprøvene ble krydret med rikelig med informasjon om råvarene.

UNGE FORSKERE: HI-direktør Sissel Rogne med superfolkeforskerne Sverre (6) og Ole Einar Fjelstad (7).

SLIK SER DET UT: Denne karen lar seg fascinere av organene som finnes i en fisk.

SPENNENDE DAG: Noen glimt fra aktivitetene på kaien. FOTO: PAOLO CIPRIANI/ KJARTAN MÆSTAD

I løpet av arrangementet fikk også brødrene Sverre (6) og Ole Einar Fjelstad (7) diplom for registreringene de har gjort på folkeforskningsnettstedet «Dugnad for havet».

Havforskningsdirektør Sissel Rogne skryter mye av innsatsen til de unge brødrene og peker på at de er flinke til

å følge med på endringene som skjer i havet.

Havbyen Bergen

Det er ikke bare de unge folkeforskerne Rogne setter pris på å treffe. Hun er også er veldig glad for å kunne møte byens befolkning på kaikanten igjen.

– og ingen

– Instituttet er opptatt av å være til stede på ulike arenaer i Havbyen Bergen. Denne gangen har vi latt oss inspirere av Bondens Marked. Bøndene dyrker på landjorda, vi skal dyrke den blå åkeren. Dermed er dette en perfekt anledning til å gi noen smakebiter på havforskning og havets ressurser, sier Sissel Rogne. ■

Profileringsartikler og utstyr

Det er viktig å være synlig som medlem av Småfisker'n. Samtidig kan små, praktiske effekter være greit å gi bort til nye medlemmer samt i diverse kampanjer.

Listen under viser hva vi har å tilby. Det er lokallagene som står for salg til medlemmer. Kontakt formann eller kasserer i ditt lag så hjelper de deg. På nettsiden til Småfisker'n finner du også alle profilingsartiklene.

Teine- og garnskilt

- 100 X 210 mm
6 mm, porøse flyter.
Kr. 35,- pr stk.

Vimpel
kr. 135,- pr stk.

Nøkkelring

med flyter myk skum
m/ logo.kr. 15,- pr stk.

Klebmerke

Ø 10 cm Logo kr. 9,- pr stk.

Klebmerke

7 x 15 cm «Jeg er medlem»
kr. 20,- pr stk.

Klebmerke Ø 15 cm «Vern om din rett» kr. 25,- pr stk.

T-skjorte merke You.

Med logo str. Small-
2 XL, kr. 75,- pr stk.

Genser

merke You, flosset
med krave, tykk
kr. 225,- pr stk

Caps blå

med logo kr. 65,- pr stk.

Flytevest Marine Pool

Sort, kort kr. 499,-

Flytevest Regatta

Lang, mørk blå og rød kr. 599,-

•••••
VIKØrsta

Flytebrygger og marinaanlegg

- Markedets beste kompetanse
- Høykvalitets produkter
- Størst utvalg i standardprodukter
- Fleksibilitet i spesialløsninger
- Prosjektering
- Montasje
- Service og vedlikehold
- ROV inspeksjon

www.vikorsta.no

a SAFEROAD® company

master
marine management a/s
BRUKTBÅTFORMIDLING

SKAL DU SELGE BÅT?

- Vi hjelper deg å finne en kjøper og med formalitetene (salgskontrakt etc.)
- Direkte økonomisk oppgjør mellom selger/kjøper.
- Ingen kostnad (formidlerprovisjon) før båten er solgt.

I tillegg til vår båtformidling er vi eneimportør og forhandler av speedsjaker og fritidsbåter fra den finske produsenten Kulkuri. Båtene leveres i modeller fra 21 til 40 fot.
WWW.KULKURI-VEEET.FI

Kulkuri 31

Ta kontakt for en hyggelig båtprat
Tlf. 928 57 004

MER INFO OM VÅR AKTIVITET FINNER DU PÅ
WWW.MASTERMARINE.NO

Postboks 240, 4098 TANANGER • Telefon: 928 57 004 • Org. nr. 935 804 140
www.mastermarine.no • post@mastermarine.no

Nordic Boats AS er glad for å presentere Skager 660

Dette er stabil, meget sjødyktig, selvlensende modell. Med trimplan og 28 hk dieselmotor oppnår båten en toppfart på 13 knop.

 Skager660
Den perfekte fritid- og landstedsbåt!

 NORDIC BOATS
www.nordicboats.no

Salg og produksjon: Nordic Boats AS
Skaganeset 29 • 5379 Steinsland
Telefon: 56 32 98 00

- Autopilot • Radar • Navigasjonssystem
- Proffe ekkolodd til sjark og fritidssjark
- Autorisert Simrad- og Lowrance-forhandler
- SailorsMate fiskerikartplottere.

RAMOTECH.NO

Vi skreddersyr oppsett for våre kunder. Ønsker du å lære mer om ekkolodd kan du kontakte oss for uforpliktende samtaler.

Ring Rainer på 95071281 eller send forespørsel på post@ramotech.no

Vi ønsker alle lesere en riktig fin vintersesong

SIMRAD

SailorsMate

LOWRANCE

Ramotech AS er lokalisert i kystbyen Bodø og sender varer over hele landet. www.ramotech.no

Får fritidsfiskere i seg for mye kvikksølv?

FORSKNING: Fritidsfiskere som spiser egen fangst og som i tillegg spiser mye annen sjømat, kan risikere å få i seg for mye kvikksølv.

TEKST: Veronica Nagelsen

Fritidsfiskere både fisker og spiser mye sjømat. Men får de i seg for mye kvikksølv?

– Vi vet at fritidsfiskere potensielt er en ekstra utsatt gruppe når det gjelder å få i seg for mye kvikksølv, siden de har god tilgang til, og spiser en del fisk. I tillegg fiskes det mye langs kysten der fisken ofte er mer forurenset, sier forsker Martin Wiech.

I en ny studie har HI-forskere sett nærmere på en spesiell gruppe fritidsfiskere: De som fisker etter sjøkreps.

– Vi så at når de kun spiser sjøkreps er de godt under det tolerable ukentlige inntaket for kvikksølv, men dersom de spiser mye fisk med høyt innhold av kvikksølv i tillegg til dette, står de i fare for få i seg for mye kvikksølv, sier Wiech.

Kvikksølv er et giftig grunnstoff og en miljøgift, og som kan hope seg opp i dyr og mennesker. Det kan føre til skader på nervesystemet og nyrene. Det meste av kvikksølvet vi får i oss kommer fra maten vi spiser, særlig fra fisk og sjømat.

Tolerabelt ukentlig inntak vil si den mengden kvikksølv man kan få i seg hver uke, hele livet, uten å få helseskader.

Sjøkreps var lave på kvikksølv

Fisket etter sjøkreps er i vekst i Norge, og blir mer og mer populært. Ved å kjøre rundt med båt ulike steder i Hordaland kartla forskerne hvor det foregikk fritidsfiske med faststående redskaper

KVIKKSØLV: Fritidsfiskere er potensielt en ekstra utsatt gruppe for kvikksølvinntak siden de fisker og spiser en del fisk. I tillegg fisker de mye langs kysten der fisken ofte er mer forurenset. FOTO: JAN HANCHEN MICHELSEN

Fakta om kvikksølv:

- Kvikksølv er et tungmetall som finnes i forskjellige kjemiske former. Mest giftig er organisk kvikksølv, også kjent som metylkvikksølv.
- Kvikksølv finnes i naturen og kan komme fra kilder som vulkanutbrudd eller utgassing. Menneskelig aktivitet som gruvedrift og industri fører også til utslipp av kvikksølv.
- Grenseverdien for kvikksølv i de fleste fisk som omsettes i EU og Norge er 0,5 mg/kg våtvekt

Stabilt låge nivå av kvikksølv i fisk og krabbe frå Fedje

Havforskarar sjekkar kvart år kvikksølvnivå i brosme og taskekrabbe frå området rundt ubåtvraket ved Fedje. No er 2020-rapporten klar.

TEKST: Runar Bjørkvik Mæland

Den tyske ubåten U-864 hadde inntil 67 tonn kvikksølv om bord då han vart senka vest av Fedje i 1945. Vraket ligg på om lag 150 meters djup, og sjøbotnen rundt er sterkt forureina av metallisk kvikksølv.

For å sikre at det stadig er trygt å ete sjømat frå området, sjekkar HI kvart år innhaldet av kvikksølv i fisk og krabbe fiska rundt vraket og på referanselokalitetar fire nautiske mil nord og sør for vraket. Kystverket er oppdragsgivar for overvakinga, som har blitt gjennomført årleg sidan 2005.

Stabile resultat

Då overvakinga starta, trudde ein at det var uvanleg mykje kvikksølv i brosme. Mattilsynet ga då ei åtvaring mot

å ete sjømat frå området rundt vraket. – Seinare er det vist at brosme er ein art som har evne til å akkumulere forholdsvis mykje kvikksølv, og at brosmen frå området ved vraket ikkje har høgare kvikksølvnivå enn andre stader langs kysten av Vestlandet, seier forskar Sylvia Frantzen, som leier overvakinga.

I 2015 fjerna Mattilsynet den særskilte åtvaringa for dette området.

– Det er ikkje noko som tyder på at det har vore auke eller nedgang i kvikksølvnivåa i sjømat frå området ved U-864 sidan denne overvakinga starta i 2005, seier Frantzen.

Ikkje høgare enn tidlegare år

I 2020 analyserte forskarane filet av 75 brosmes, og klokjøt og innmat av 75 taskekrabbar.

Tolv brosmes hadde kvikksølvnivå over grenseverdien som er sett for mattryggleik i EU og Noreg. Seks av dei var tatt ved vraket, fem sør for vraket og éin nord for vraket.

– Når storleiken på fisken vart tatt høgde for, var ikkje konsentrasjonane målt i 2020 høgare samanlikna med tid-

legare år, seier Sylvia Frantzen. Sidan oppstarten av overvakinga har til saman 70 av 1193 brosmes (5,8 %) hatt kvikksølvnivå over grenseverdien.

Lite kvikksølv i krabbe

Gjennomsnittleg kvikksølvnivå i krabbar fanga ved vraket av U-864 var forholdsvis lågt i 2020 samanlikna med mange tidlegare år.

– Dette kan skyldast at prøvane dette året vart tatt allereie tidleg i mai, seier Frantzen.

Klokjøt av krabbar hadde eit kvikksølvnivå godt innanfor grenseverdiene for mattryggleik, og det var ingen forskjell mellom dei tre lokalitetane.

Heller ikkje i innmat var det forskjell mellom dei tre lokalitetane dette året. Men både ved vraket og fire nautiske mil nord var det eit par krabbar som skilde seg ut med avvikande høge kvikksølvnivå i hepatopankreas. Det er ingen grenseverdi for mattryggleik som gjelder for hepatopankreas av krabbe.

som for eksempel teiner, line og garn. I noen områder sto fritidsfiskere som fisket med sjøkreps-teiner for nesten halvparten av innsatsen.

Forskerne intervjuet også sjøkrepsfiskerne om fangsten; hvor mye de spiser, hvor de fisker og hvor ofte de spiser sjømat generelt. De fant at sjøkrepsfiskerne i gjennomsnitt spiste 7 sjøkreps per måltid, og at 73 prosent av fiskerne spiste sjøkreps en gang i måneden eller mer.

– I tillegg fant vi ut hvor mye annen sjømat de pleide å spise. Det er ikke ofte vi har så detaljerte data på en enkeltgruppe, sier Wiech.

De fikk også tak i noen av sjøkrepsene og målt hvor mye kvikksølv det var i både hale og klo. Alle sjøkrepsene var under grenseverdien på 0,5 milligram og gjennomsnittet var på 0,1 milligram per kilo våtvekt.

– Det er ingen fare at de får i seg for

mye kvikksølv bare på sjøkrepsmåltidene, sier Wiech.

Annen sjømat kan føre til for mye

Forskerne beregnet også hvor mye kvikksølv sjøkrepsfiskerne potensielt kunne få i seg fra annen sjømat. Rundt 3 av 4 fiskere oppga at de spiste sjømat to til tre ganger i uken, noe som er i tråd med kostholdsradene.

– De som spiser mest oppga at de spiste omtrent 620 gram sjømat til middag per uke. Hvis det er snakk om fisk med høye verdier av kvikksølv, så kan denne gruppen overskride grenseverdien for tolerabelt ukentlig inntak.

– Mye tyder på at fritidsfiskere ofte får fisk som er høyere på kvikksølv enn den fisken som finnes i butikken, fordi de fisker langs kysten der det er mer forurensing. Dette er noe vi skal se nærmere på sier Wiech.

Skal undersøke fritidsfisket videre

– Nå skal vi også se nærmere på data for forskjellige fiskearter og hvor mye som blir spist av de ulike artene i fritidsfiske, sier Wiech.

Nylig er også HI-forskere ferdig med en fireårig kartlegging av fritidsfiske langs Norskekysten. Der utviklet de metoder for å kunne anslå hvor mye som blir fisket, og hva aktiviteten betyr for folk.

– Vi skal også se på hvor mye av andre fremmedstoffer og næringsstoffer fritidsfiskerne får i seg med sjømaten. Fordi til slutt er det mest relevant å se på hele pakken av stoffer vi får i oss gjennom sjømaten, avslutter forsker Martin Wiech. ■

Studien er basert på arbeidet til masterstudent Christine Djønn

Du finner flere av
produktene våre hos
Egersund Trål, avd. Hvaler!

Tlf: 922 84 091
info@okmarine.no
www.okmarine.no

ALT TIL HAVFISKE

Kraftige teiner som ligger
stødig selv i dårlig vær!

Hummerteiner/
krabbeteiner

Fisketeiner

Krepseteiner

Teinehaler

Snører

Garn

OK Marine
PART OF EGERSUND GROUP

**Egersund
Trål**
PART OF EGERSUND GROUP

Fremmed art i sterk økning:

Pukkellaks

FORVALTNING: Pukkellaks hører naturlig hjemme i nordlige deler av Stillehavet. På 1960-tallet begynte pukkellaks å spre seg til nord-norske elver etter utsetting på Kolahalvøya i Russland. I dag fanges pukkellaks i hele Norge, helt fra grensen til Russland i nord-øst til svenskegrensa i sør-øst.

TEKST: Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Det er imidlertid i Troms og Finnmark pukkellaksen er mest tallrik. Det er registrert at pukkellaksen gyter i flere norske elver.

Fangstene av pukkellaks i Norge har økt kraftig de senere årene, og arten ser også ut til å utvide kjerneområdet sør-over i landet. Hva som er den eksakte grunnen til denne økningen vet vi ikke, men analyser viser at økte havtemperaturer i nordområdene trolig spiller en viktig rolle.

NINA overvåker utbredelsen av pukkellaks i Norge.

Toårig livssyklus

Pukkellaksen har en toårig livssyklus, og både hanner og hunner dør etter gyting. Etter klekking påfølgende vår vandrer yngelen relativt raskt ut i havet. Der tilbringer pukkellaksen det neste året med å beite på krepsdyr og fisk, og i løpet av sin andre sommer returnerer den til ferskvann for å gyte og fullføre syklusen. Fisk som gyter i oddetallsår får dermed avkom som også gyter i oddetallsår, og

gyter dermed ikke sammen med fisk som gyter i partallsår. Her i Norge gyter pukkellaksen primært i august.

I Norge er oddetallsbestanden mest tallrik, men det finnes også en mindre partallsbestand.

Invaderende art med høy risiko

Pukkellaks er en art med høy risiko, ifølge Artsdatabankens liste over fremmede arter. Etablering av pukkellaks i elver over større områder øker sjansen for at vi regelmessig får tallrike invasjoner av pukkellaks i norske elver. > Neste side

FOTO: BERING LAND BRIDGE NATIONAL PRESERVE/WIKIMEDIA COMMONS

Slik kjenner du igjen arten

Kjønnsmoden hannfisk har en pukkelliknende fasong på ryggen, derav navnet. I tillegg har hannen en markert krok på overkjeven og forlengede kjever når gytinga nærmer seg. Både hunnen og hannen har hvit underside, grå-grønne sider og relativt store, svarte ovale flekker på rygg, sider og hale. Små skjell er karakteristisk for pukkellaks. Pukkellaksens svarte tunge er et karakteristisk kjennetegn for arten. Pukkellaksen kan også enkelt kjennes igjen på de svarte flekkene på halefinnen.

NYGÅTT: Pukkellaks før den har utviklet gytedrakt. Nygått pukkellaks er sølvblank og kan forveksles med sjørøye. FOTO: SVEIN ÅGE HAAR

Problemene med pukkellaks

Noen få pukkellaks i ei elv er neppe noe stort problem, men hvis det kommer opp tusener, som vi nå ser i noen elver, så er det stor fare for negative effekter på lokal laks, sjørret og sjørøye.

- Pukkellaks kan bli veldig tallrik, og vi har nå sett i Finnmark at flere tusen kan gå opp i enkelte vassdrag. Dette kan påvirke andre fisk og hele økosystem, samt utøvelsen av fisket.
- Pukkellaks kan ha med seg sykdomsorganismer som smitter laks, ørret og sjørøye. Dette kan være nye sykdomsorganismer og virus som innføres til landet med pukkellaks, eller pukkellaks kan bidra til spredning mellom oppdrettsanlegg og villfisk.
- Pukkellaks i store stimer kan fortrenge lokal laks, og endre og forstyrre laksens atferd ukene og månedene de skal stå i ro i elva fram mot gyting. Dette kan også gjelde sjørret og sjørøye. Pukkellaks er kjent for å kunne ha en aggressiv atferd mot andre laksefisk.
- Store stimer av pukkellaks, som fortrenger og forstyrrer atferden til laks, sjørret og sjørøye kan også være et problem for fiske.
- Pukkellaks er kjent for å ha størst forekomst langt nede i elvene, men i mange norske elver er det vist at de kan svømme flere mil oppover i elvene. De gyter ofte i de samme områdene som laks og ørret, men litt tidligere enn laks og ørret, fra tidlig i august til og med starten av september.
- Hvis pukkellaks blir tallrik og dør i elvene i store antall, kan dette medføre at det er et stort antall fisk med sopp på og i forråtnelse i elvene utover høsten. Død pukkellaks som råtner i elvene tilfører næring, noe som kan påvirke hele økosystemet på uforutsigbar vis. Det kan påvirke veksten hos laksunger, og den totale effekten av det på lakseproduksjonen i ei elv er uforutsigbar – det kan slå ut positivt, men også negativt.
- Blir tilførselen av næring for stor, kan det ende opp som et forurensingsproblem. Store mengder død pukkellaks i elvene kan også påvirke økosystemene på land. Blant annet vil død og døende pukkellaks utgjøre en matkilde for ulike pattedyr og fugler, og den totale effekten av dette er også uforutsigbar.

Pukkellaks i andre land rundt Atlanterhavet

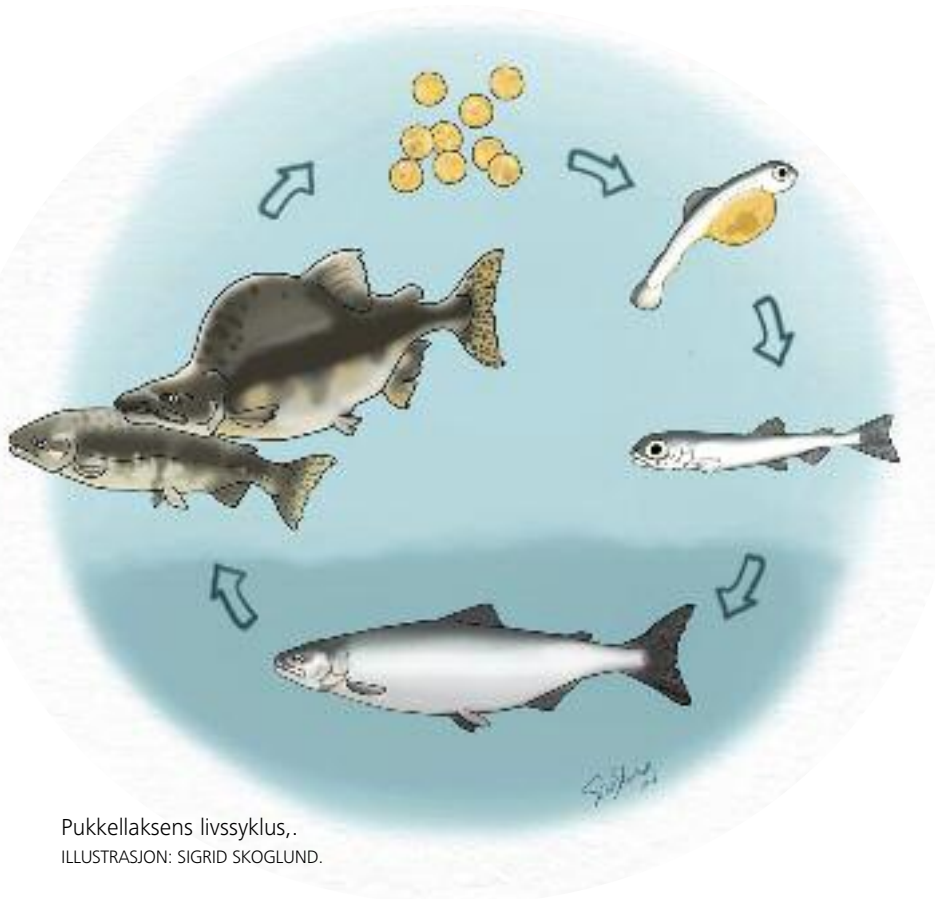
- Fangstene av pukkellaks har også økt fra og med 2017 i Sverige, Danmark, Finland, Storbritannia, Irland, Island, Færøyene og Grønland.
- I tillegg er noen pukkellaks registrert i tyske og franske elver, og på østsiden av Canada.
- Økte forekomster av pukkellaks i norske elver vil øke risiko for videre spredning til de andre landene.

HANN I GYTEDRAKT: De svarte flekkene på halefinnen er et typisk kjennetegn for pukkellaks. FOTO: HENRIK H. BERNTSEN

HUNN I GYTEDRAKT: Gyteklare hunner kan ha mye rogn. Et annet særtrekk ved arten er den svare tungen. FOTO: SVEIN ÅGE HAAR

Pukkellaksens livssyklus.
ILLUSTRASJON: SIGRID SKOGLUND.

stadiet, men som ikke kan bruke pukkellaks.

■ Flere undersøkelser fra Stillehavet viser at i de årene pukkellaks forekommer i store mengder medfører konkurranse om mat i havet at vekst og overlevelse av andre laksearter reduseres. På samme måte er det også vist at fugler kan påvirkes negativt. I Stillehavet er det mye større mengder pukkellaks enn det vi til nå har sett i Atlanterhavet og Barentshavet, men det viser at effekter av pukkellaks på andre fisk i sjøen kan forekomme om mengden pukkellaks blir stor.

■ Når fremmede arter etablerer seg kan det typisk oppstå negative effek-

ter ingen har tenkt på. Hvis pukkellaks forekommer i store antall i årene som kommer, så er det også en mulighet for at de endrer og tilpasser seg bedre til forholdene i våre elver, som for eksempel endring av gyte-tidspunkt.

■ Effektene av pukkellaks på lakseoppdrett i Norge er først og fremst knyttet til pukkellaks som en mulig spreder av fiskesykdommer. Dette er det gjort rede for i VKM sin risikovurdering av pukkellaks.

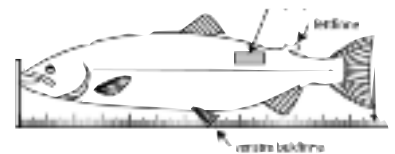
Det har til nå vært lite forskning på effektene av pukkellaks i Norge, så vi har lite spesifikk kunnskap om disse effektene.

Skjellprøver

Alle fiskere oppfordres til å ta en skjellprøve av fanget pukkellaks.

Ved prøvetaking benyttes samme type skjellkonvolutter som ved prøvetakingen av laks. Merk at pukkellaksen har små skjell.

Prøvene kan leveres inn via skjellprøveprogrammet for laks og sjørørret som pågår i vassdraget eller sendes direkte til Norsk institutt for naturforskning v/ Gunnel Østborg
Postboks 5685 Torgarden
7485 Trondheim
Les mer: www.niva.no

Vannprøver og miljø-DNA

Med en liten vannprøve kan du hjelpe forskerne å kartlegge pukkellaksinvasjonen.

NINA sender ut gratis prøvetakingsutstyr for miljø-DNA til alle som har lyst til å hjelpe oss med å kartlegge om det er pukkellaks i sin elv. Bor du nær en anadrom elvestrekning (en elvestrekning med utløp til havet) og vil bidra, kontakt Frode Fossøy eller Rolf Sivertsgård for å få tilsendt prøvetakingsutstyr.

Folkeforskningsprosjektet er en del av det internasjonale prosjektet 1000 Rivers Project, hvor Fossøy er nasjonal koordinator i Norge. Prosjektet skal overvåke invasjonen av pukkellaks i elver tilknyttet Nord-Atlanteren ved hjelp av miljø-DNA.

TEINEVETT-TIPS

Slik kan vi bli kvitt

FORVALTNING: Spøkelsesfiske vil si at tapte fiskeredskap (garn, teiner, ruser ol.) blir stående på bunnen. Der fanges og drepes dyr som fisk, hummer og krabbe. Her er gode tips for å håndtere dine fiskeredskaper.

Veilederen er et ledd i å nå nullvisjonen om spøkelsesfiske, og er utarbeidet gjennom et pilotprosjekt i Raet Nasjonalpark.

Arbeidet med forskning, innovasjon og rydding av tapte fiskeredskaper har pågått i Raet nasjonalpark siden 2019. Sammen med samarbeidspartner Green-Bay AS har Havforskningsinstituttet slått fast at det ligger i overkant av 10 000 tapte fiskeredskaper i området, hvorav en fjerdedel fisker aktivt. Prosjektet utvides nå til Jomfruland, Færder og ytre Hvaler nasjonalparker.

Du kan lese mer om samarbeidet mellom Havforskningsinstituttet, Handelens miljøfond og Green-Bay Project AS på HI.no.

Målet er at kunnskap og erfaringer kan brukes for opprydding på resten av norskekysten. Teksten til høyre består av faglige råd satt sammen av innspill fra erfarne fiskere, forskning og forvaltning.

- Alle som fisker i sjøen, skal kjenne til reglene for fiske. Informasjon om regelverket for fritidsfiske får du hos Fiskeridirektoratet: fiskeridir.no/fritidsfiske

- Informasjon om hvordan nedbrytbar bomullstråd monteres i teiner finnes her: www.fiskeridir.no/fritidsfiske/reiskap/teiner

- Vi anbefaler å laste ned «fritidsfiskeappen», hvor du vil få kjennskap til gjeldende regler og kan rapportere inn tapte fiskeredskaper.

- Kan rådene forbedres? Send innspill til fiske@hi.no. Følg også prosjektet på Facebook: *Kampen mot spøkelsesfiske i nasjonalparkene*.

Råd for sikker montering av fiskeredskap

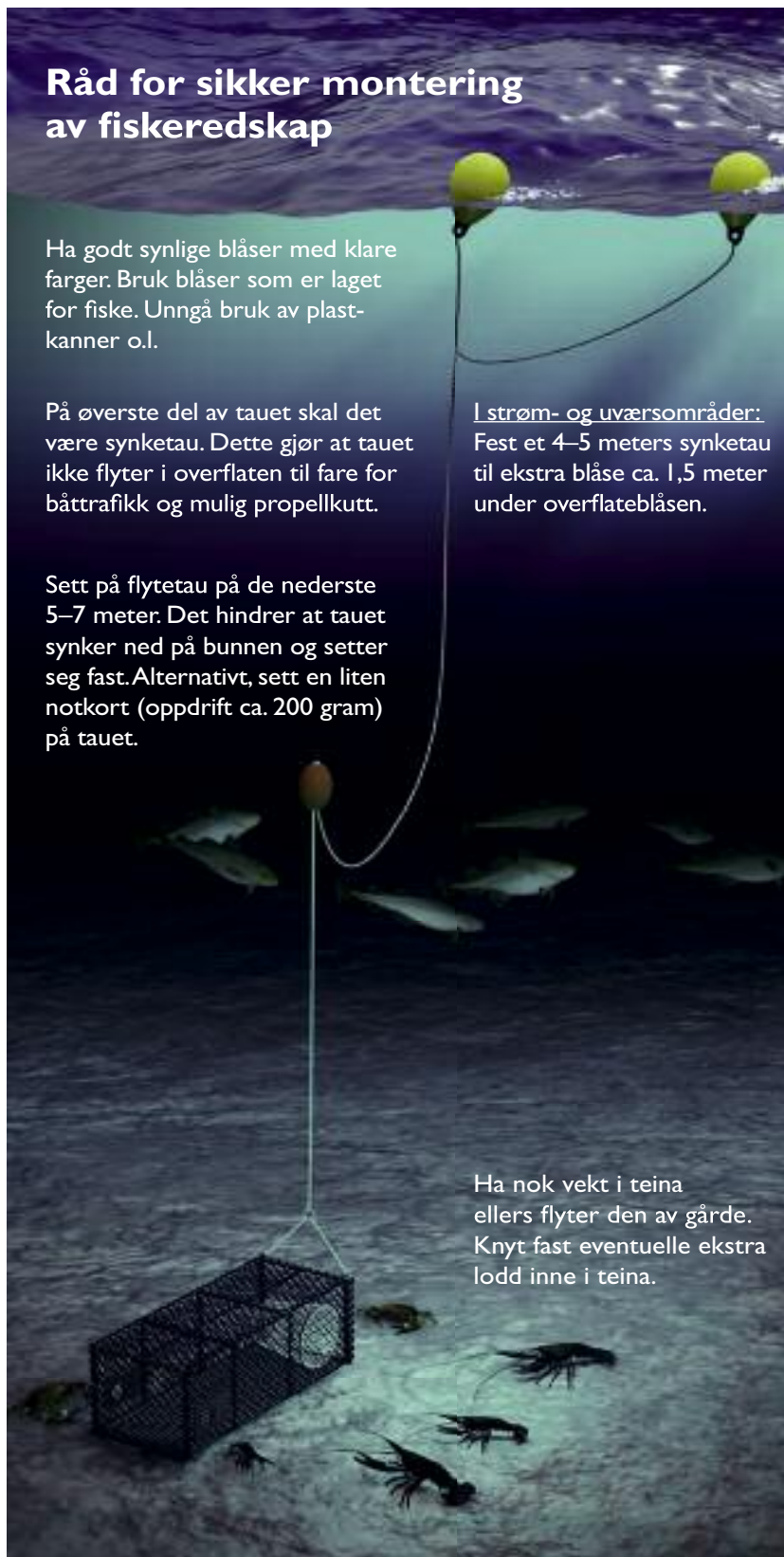
Ha godt synlige blåser med klare farger. Bruk blåser som er laget for fiske. Unngå bruk av plastkanner o.l.

På øverste del av tauet skal det være synketau. Dette gjør at tauet ikke flyter i overflaten til fare for båttrafikk og mulig propellkutt.

Sett på flytetau på de nederste 5–7 meter. Det hindrer at tauet synker ned på bunnen og setter seg fast. Alternativt, sett en liten notkort (oppdrift ca. 200 gram) på tauet.

Strøm- og uværsområder:
Fest et 4–5 meters synketau til ekstra blåse ca. 1,5 meter under overflateblåsen.

Ha nok vekt i teina ellers flyter den av gårde. Knyt fast eventuelle ekstra lodd inne i teina.

«spøkelsesfisket»

For å unngå tap av fiskeredskap, er det viktig med en grundig klargjøring av utstyret. Gå over alle taufester, sjekke at det ikke er slitasje og at tauendene sitter godt. Videre må det være tilstrekkelig vekt i teina, særlig når du fisker i væreksonerte områder med mye strøm.

- A** Teina må ha nok vekt til at den står stødig på bunnen og ikke driver av gårde med strøm og bølger. Har du ei lett teine, bør du sette inn mer vekt (stein/lodd bindes fast inne i teinen) slik at du er trygg på at den ligger godt på bunnen.
- B** Monter råtnetråd av bomull i teina. Ulike lovbestemte krav om dette finner du hos Fiskeridirektoratet.
- C** Bruk uskadet tau av god kvalitet og av passe dimensjon (8-10 mm passer i de fleste tilfellene).
- D** Ha godt synlige blåser med klare farger. Bruk blåser som er laget for fiske. Unngå bruk av plastkanner o.l. Notkork med minst 2 kg oppdrift er et bra alternativ.
- E** Skriv navn, adresse og gjerne telefonnummer på blåsa. Skriver du det også på selve fiskeredskapen øker sannsynligheten for å få redskapen tilbake om uhellet er ute.
- F** Ha flytetau på de nederste 5-7 meterne av teinetauet. Deretter synketau opp til blåsen. Flytetauet nederst reduserer faren for at tauet vikler seg fast på bunnen. Alternativt kan det monteres en liten notkork (mer enn 200 g oppdrift) 5 til 7 meter opp på teinetauet.
- G** Skal du fiske i strøm- og værutsatte områder, så fest et ca. 5 meter langt synketau 1,5 meter under hovedblåsen. I enden av dette tauet festes det en ekstra blåse. Dette sikrer at du finner redskapen selv i sterk strøm. Blir en blåse tapt, så er det fortsatt en igjen. NB: Ha godt med vekt i teina.

Setting av redskap

- A** I ytre kystområder kan det tidvis være svært sterk strøm. I kombinasjon med uvær øker dette faren for redskapstap. Hvis du ikke er en erfaren fisker, så sett redskapen din på mer beskyttede lokaliteter. b) Sjekk værmeldingen. Hvis det er meldt mye vind og bølger de neste dagene, sett teinene lengre inn i mer beskyttet farvann. Jo lengre tid fra setting til trekking, desto mer beskyttet bør du sette redskapen.
- C** Unngå å sette teiner i farleder og der det er mye trafikk. Teiner blir ofte mistet ved at andre kjører på dem og kutter tauet.
- D** Følg med på dybden. Dybden må ikke være mer enn ca. 2/3 av taulengden fra teine til blåse. Vær obs på bratte skrenter. Setter du teinen der det er bratt eller i ukjent terreng, så hold i tauet helt til du kjenner at teina ligger godt og stabilt på bunnen.
- E** Har du GPS, så merk av hvor redskapen er satt. Da blir det mye lettere å søke hvis uhellet skulle være ute. Råd for sikker montering av fiskeredskap Ha godt synlige blåser med klare farger. Bruk blåser som er laget for fiske. Unngå bruk av plastkanner o.l. På øverste del av tauet skal det være synketau. Dette gjør at tauet ikke flyter i overflaten til fare for båttrafikk

og mulig propellkutt. Sett på flytetau på de nederste 5–7 m. Det hindrer at tauet synker ned på bunnen og setter seg fast. Alternativt, sett en liten notkork (oppdrift ca. 200 gr) på tauet. I strøm- og uværsområder: Fest et 4–5 m synketau til ekstra blåse ca. 1,5 m under overflateblåsen. Ha nok vekt i teina ellers flyter den av gårde. Knyt fast eventuelle ekstra lodd inne i teina.

Trekking og eventuell berging av redskap

- A** Jo lenger redskapen står ute, jo større er sannsynligheten for at den går tapt. Sjekk og trekk derfor redskapen regelmessig. Det er lovbestemte minimumskrav for hvor ofte man skal se til redskapen. Dette finner du hos Fiskeridirektoratet.

Selv om man har tatt sine forholdsregler kan fiskeredskapet likevel mistes:

- B** Ha en soknekrok med langt tau om bord. Å sokne etter redskap krever litt øvelse, men det er bare å komme i gang. Soknekrok kan kjøpes i mange fiskeutstysforretninger.
- C** Finner du ikke igjen redskapen, bør den rapporteres. Det kan gjøres gjennom Fiskeridirektoratets app «fritidsfiskeappen». Ved å rapportere inn tapet, er det større sjans for at den vil bli berget av andre, som dykkere. Har du satt navn på både blåse og selve fiskeredskapen, er det større sjans for at du kan få den tilbake.

Fisk juletorsken med
TOGGE GARN

WWW.GARNBUA.NO

Fast frakt KR.99,- rask levering

Sommerens vakreste eventyr starter hos oss!

Vi har 30 år med fagkunnskap, service og entusiasme i ryggmargen. Vi vet hva du trenger. Kom innom butikken for sikre tips og gode tilbud!

Jakt & Friluft
WWW.JAKTOGFRILUFT.NO

SE VÅR NETTBUTIKK WWW.JAKTOGFRILUFT.NO

Du kan også ringe inn eller sende din ordre på e-post:
ORDRETELEFON 37 06 07 00 - POST@JAKTOGFRILUFT.NO

Jakt & Friluft

WWW.JAKTOGFRILUFT.NO

ARENDALE: Bryggeriveien 4, 4848 Arendal | GJØVIK: Welhavensgate 1, 2821 Gjøvik

Konkurransen:

Er det et monster vi er på jakt etter, eller?

Hvilket dyr mangler både hjerne og hjerte og er dessuten opp til 40 meter langt?

Vet du det? Send svaret innen utgangen av mars måned til: Småfisker'n v/Lars Kongsvik Sagstadvegen 11, 5243 Fana.

Merk konvoluttet *Konkurransen*. Du kan også sende svaret på e-post til smaafiskern@outlook.com Sett da *Konkurransen* i emnefeltet.

Vi trekker ut en vinner blant de som leverer riktig svar. ■

Svar på konkurransen i nr 1/21:

Lumske pigger i dypet

På utgivelsestidspunktet for bladet var disse tre artene regnet som de med giftig pigg: Pigghå, havmus og fjesing.

Så har det i løpet av denne sommeren kommet fram at det er fisket et betydelig antall dverg fjesing på sørlandet, nærmere bestemt Sjøsandene ved Mandal. Dette er regnet som en ny art i Norge, og dermed har vi i alle fall fire arter med giftpigg i våre farvann. Den sist ankomne dverg fjesingen har en giftcocktail som er mer giftig enn hoggormbitt, sies det!

Litt om de ulike artene

Ekspertene er enige om at den giftigste av disse er dverg fjesing, deretter fjesing. Heldigvis er det ikke

så ofte noen stikker seg, men stikker du deg på piggene gir det sterke smerter, som varer lenge. De fleste blir stukket når de sløyer fisken. Fjesingen ligger også delvis skjult i sanden på bunnen på badestrender, slik at badende trækker på piggen og får giften i seg. Behandlingen er den samme ved stikk av alle de tre giftige fiskene.

Riktig svar på oppgaven ble bl.a. levert av Pål Biseth. Han ble trukket ut som den heldige vinneren denne gangen. Premie er sendt, gratulerer! ■

HOLD AVSTAND:Dverg fjesingen er en ganske ny art i Norge. Liten, men skummel!

Førstehjelp ved stikk fra giftig fisk

Varmebehandling av stikk er ikke så godt kjent og det er kanskje heller ikke intuitivt det du ville gjøre.

Men det varme vannet ødelegger proteinene i giften og reduserer dermed virkningen av giften. Uten denne varmebehandlingen kan smerten være intens mye lenger og kan fortsette i et døgn eller mer.

■ Fjern eventuelle rester av pigg eller fiskehud fra stikkstedet

- Hold stikkstedet i så varmt vann du klarer, ca. 40-45 grader. Fyll på med varmt vann for å holde temperaturen høy. Pass på at det ikke er for varmt, slik at du skålder deg. Sjekk på en annen kroppsdelt, siden du er nummen rundt stikkstedet.
- Hold stikkstedet i varmt vann minst 30 minutter., fortsett inntil 90 minutter. De fleste merker en bedring i løpet av 30-40 minutter.
- Om stikkstedet ikke kan holdes under vann kan du bruke en klut med varmt vann og stadig tilføre varmt vann.

- Oppsøk lege om varmebehandlingen ikke hjelper i løpet av 90 minutter, da trenger du annen smertelindring.

Etter akutt behandling

Etter varmebehandlingen behandles stikkstedet som et vanlig sår. Lege bør også vurdere behovet for stivkrampevaksine. Oppsøk lege om det blir infeksjon i såret, det kan tyde på at noe sitter igjen i stikkstedet. Noen ganger gir giften senkomplikasjoner, som leddsmerter og nedsatt bevegelse, som må følges opp av lege.

HELE LANDET FRA SYD TIL NORD

NFSF foreningsoversikt

SMÅFISKER'N ONSØY/RÅDE

Formann: Torbjørn Halvorsen
Gamleveien 50, 1642 Saltnes
☎ 97495044
✉ halvorsen.tb@gmail.com

Kasserer: Stig Østenrød,
Sønningveien 10, 1626 Manstad
☎ 69 33 01 47 - 900 85 577
✉ stig.ostenrod@yahoo.no

SMÅFISKER'N MOSS/RYGGE

Formann: Carl Fjerbæk,
Mellebyvn. 15, 1580. Rygge
☎ 909 31 816
✉ carfj@online.no

Kasserer: Svenn Giske,
Fjordgløtt, 1516 Moss
☎ 907 50 652
✉ svegis@online.no

SMÅFISKER'N TØNSBERG & OMEGN

Formann: Frode Hansen,
Velleveien 29, 3118 Tønsberg
☎ 404 61 817
✉ frode.hansen1@online.no

Kasserer: Stener Pettersen
Magnesvei, 3151 Tolvsrød
☎ 920 39 156
✉ stenepe@online.no

SMÅFISKER'N SANDEFJORD & OMEGN

Formann: Petter Langabø,
Vesterøyveien 362, 3234 Sandefjord
☎ 913 27 773
✉ plvito@online.no

Kasserer: Sverre Lilloe,
Fossekallv 11a, 3212 Sandefjord
☎ 33 46 99 46
✉ sverre.lilloe@sandefjordbredband.net

SMÅFISKER'N STAVERN OG LARVIK

Formann: Jahn Georg Gabrielsen,
Askeveien 6, 3274 Larvik
☎ 924 37 444
✉ jahn.georg.gabrielsen@gmail.com

Kasserer: Per Ivar Gundersen,
Askeveien 11, 3274 Larvik
☎ 950 66 959
✉ per.ivar.gundersen@sf-net.no

SMÅFISKER'N GRENLAND

Formann: Per Tveit,
Tømmervn. 37, 3943 Porsgrunn.
☎ 35 51 35 46
✉ ptveit@online.no

Kasserer: Åse Hermansen,
Borgetun 23, 3711 Skien
☎ 909 50 759
✉ asehermansen@gmail.com

SMÅFISKER'N KRAGERØ & OMEGN

Formann: Roar Thorsen,
Furutoppen 7, 3790 Helle
☎ 920 12 127
✉ roar.thorsen51@gmail.com

Kasserer: Øyvind Olsen
Revesnaret 15, 3790 Helle
☎ 975 90 017
✉ oyvindolsen2012@gmail.com

SMÅFISKER'N RISØR/TVEDESTRAND

Formann: Berit Olsen
Dypvågsveien 329, 4990 Tvedestrand
☎ 992 69 686
✉ ber-ols1@online.no

Kasserer: Liv Maløen
Hessnesveien 272, 4885 Grimstad
☎ 992 43 626
✉ lmaloen@gmail.com

SMÅFISKER'N ARENDAL

Formann: Kenneth Selås,
Orreveien 8, 4846 Arendal
☎ 919 11 112
✉ smafiskeren.arendal@gmail.com

Kasserer: Victoria Hausberg Knutsen
Normannsvikveien 115, 4904 Tvedestrand
☎ 984 71 074
✉ vicsenhk@gmail.com

SMÅFISKER'N HØVÅG

Kontakt regionsleder Kenneth Selås
eller forbundsformann Tom Sollie,
se side 2 for kontaktinfo.

KRISTIANSAND OG OMEGNEN

Formann: Stein Otto Andersen,
Sigynsvei 12C, 4631 Kristiansand S
☎ 913 49 489
✉ stein-otto.andersen@vegvesen.no

Kasserer: Tor Aagedal,
Konvallvn. 4, 4620 Kristiansand
☎ 918 73 535
✉ tor.aagedal@gmail.com

LISTER SMÅFISKERLAG

Formann: Harald Velund,
Trellevika 32, 4400 Flekkefjord
☎ 38 32 20 73
✉ har-velu@online.no

NFSF AVD. ROGALAND

Formann: Per Øhmann,
Nunsteinv. 27, 4056 Tananger
☎ 51 69 91 23 - 951 90 677
✉ hyselos@hotmail.com

Kasserer: Jarl Rott, Ura 22, 4056 Tananger
☎ 975 90 069
✉ jarl.rott@lyse.net

BJØRNAFJORDEN FRITIDSFISKERLAG

Formann: Magnus Lyssand,
Håvardsv. 53, 5200 Os
☎ 56 30 53 69/975 22 586
✉ magnuslyssand@yahoo.no

Kasserer: Vermund Halhjem,
Bjørnavegen 19, 5200 Os
✉ vermund.halhjem@hotmail.no
www.ossmaafiskerlag.no

NFSF AVD. SOGN OG FJORDANE

Formann: Ottar Nygård, 6717 Flatraket
☎ 918 60 683
✉ ottar.nygard@gmail.com

Kasserer: Kaare Nyheim
Seljevegen 784, 6717 Flatraket
☎ 41258872
✉ kmny@online.no

NFSF AVD. MØRE OG ROMSDAL

Kontakt sentralstyret NFSF v/Tom Sollie. Det
jobbes med å få på plass et nytt lokalt styre.

SALDALSFJORDEN FRITIDSFISKERLAG

Formann: Petter E. Kristiansen,
Trygve Hoffsv. 4, 8250 Rognan
☎ 75 69 01 14 - 916 95 061
✉ petter2@start.no

Kasserer: Arne Andersen,
Leivset 8210 Fauske
☎ 75 64 21 59 - 976 05 320
✉ arne.andersen45@gmail.com

LOFOTEN FRITIDSFISKERLAG

Formann: Bjørn Sturla Horn,
Lillevollveien 18, 8370 Leknes
☎ 975 40 012
✉ bjorn.sturla.horn@lofotkraft.net

Kasserer: Roger Pettersen
Bjørklia 4, 8370 Gravdal
☎ 911 24 240
✉ rogerp@online.no

NFSF AVD, SKJERVØY

Kontakt Lofoten Fritidsfiskerlag.

Meld deg inn i NFSF

Gjennom medlemskap i NFSF får du del i en rekke fordeler, og du bidrar til å styrke vår felles sak.

Er dette noe for deg, så benytt kupongen under og få tilsendt informasjon og innmeldingspapirer fra ditt lokallag av NFSF.

Årskontingenten fastsettes av lokallaget (for tiden kr 150 - 300).

Vi kan tilby deg:

- Et høringsorgan som taler din sak overfor myndighetene
- Juridisk rådgivning
- At du gjennom lokalforeninger treffer sjøens folk med de samme interessene som du
- At du får anledning til å delta på sosial tiltak som skalldyr-aftener, bacalaofest, bryggefest, fiskekonkurranser og småfiskerfestivaler.
- At du sammen med andre får delta på kurs i rusebinding, garnfelling og redskapstell
- At du mottar forbundsbladet «Småfisker'n» helt gratis.

Ja takk!

Jeg melder meg inn som medlem i Norges Fritids- og Småfiskerforbund, og får tilsendt informasjon fra nærmeste lokallag. Som medlem mottar jeg medlemsbladet «Småfisker'n» gratis to ganger i året.

Navn:

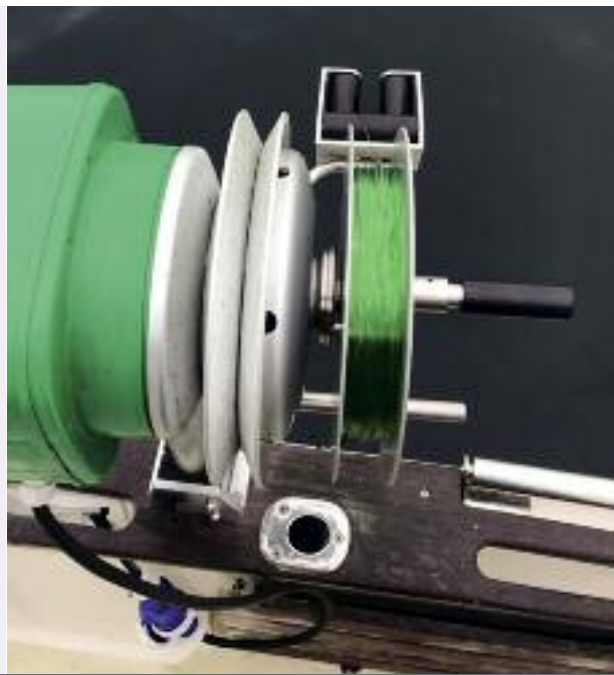
Adresse:

Postnr.

Poststed

Tlf:

Norges Fritids-
og Småfiskerforbund
5243 Fana

Bensindrevne og elektriske kraftblokker med regulerbar hastighet. Nå også med presshjul, avangler og fiskehjul som tilleggsutstyr. Norsk patent. Fiskehjulet kan monteres både på garntrommel og aluminiumskive.

www.kraftblokk.no

Olsen Fangst
og
Kraftblokk

- En fritidsfiskers trofaste venn

Tlf. 976 81636 eller 905 64598

RETURADRESSE:
Lars Kongsvik
Sagstadveien 11
5243 FANA

VITAR OSS AV SMÅ OG STORE

*- og resultatet blir alltid
GODT SOM NYTT!*

Alt i propellreparasjoner.
Aluminium, rustfritt, bronse og stål.

TIL ALLE REDERE/BÅTEIERE:
Vi har den glede å tilby service og reparasjon på alle typer PROPELLER, uansett størrelse eller skadens omfang (brudd, skade, tæring, stigningsendring, polering, bytte av nav, avballansering, m.m. Reparasjonen av propellen vil aldri koste mer enn HALVPARTEN av ny pris.

- FAST PRIS •
- GARANTERT ARBEIDE •
- RASK LEVERING •

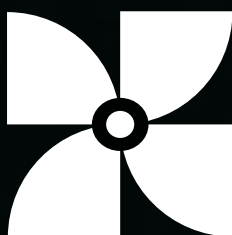
Vi er forhandler for de fleste propeller:

- Michigan
- Flex-o-fold
- Federal
- Max-prop
- Columbian
- Ballistic
- Radice
- Rapture
- Mikado
- Yanmar
- Teinbridge
- Volvo
- Hamble
- Div. foldepropeller
- Gori
- Seilpropeller

Alle propeller blir kontrollert og balansert før levering.

"Tenk på reservepropell som stepp-hjul"

Vi sender post/ postoppkrav over hele landet.

**SVEIS &
PROPELL
SERVICE**

Salg av nye/brukte propeller/propellutstyr og annet båtutstyr.

**Gode priser -
be om tilbud!**

Svein Orrebakken
Hegglandsdalsvegen 273
5211 Os

Mob. 404 08 424
www.propellservice.no
post@propellservice.no